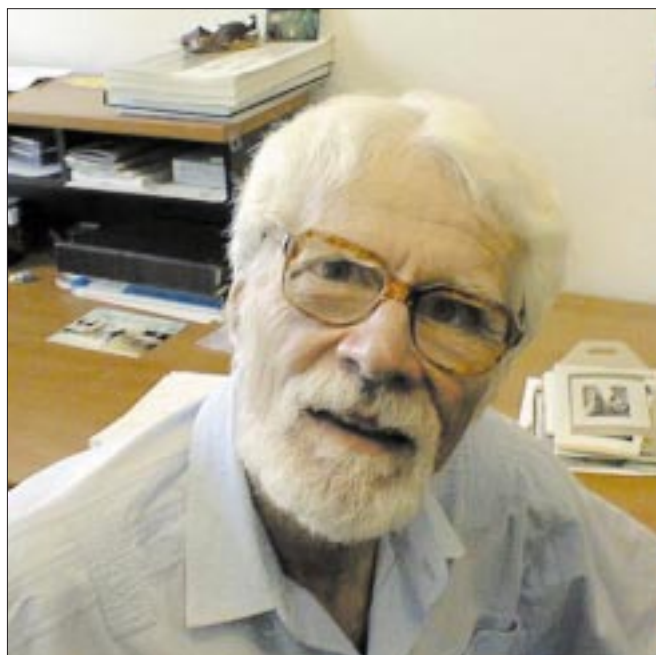

UDÁLOSTI

na VUT v Brně

Za Igorem Zhořem

Dne 22. listopadu 1997 nečekaně zemřel Prof. PaedDr. Igor Zboř, CSc. Vedle funkce děkana Fakulty výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně byl profesorem katedry výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, předsedou redakční rady časopisu Výtvarná výchova, členem Mezinárodní organizace výtvarných pedagogů INSEA a AICA a řady vědeckých rad a odborných komisí.

Scházeli jsme se pravidelně v neděli odpoledne u Zhořů na Krondlově ulici, abychom si řekli, co nového se v minulém týdnu v oblasti umění stalo a navzájem se informovali o svých dojmech z výstav nebo cest. Igorův pokoj s knihami a obrazy od přátel, konvice s čajem a sušenky, to vytvářelo při našich setkáních ovzduší harmonie. Někdy přicházeli i další návštěvníci – malíři Ochrymčuk nebo Chatrný, dr. Medková či galerista Tutsch. Konferenční stůl mezi námi byl navršen knihami, katalogy výstav, novinkami z krásné literatury i filozofie. Ve svých sondách do těchto oblastí kultury byl vždy před námi a upozorňoval na to, co bychom neměli minout. V tom nezapřel svoji učitelskou profesi.

Od šedesátých let byl Igor Zboř uznávanou osobností. Žádná z významnějších akcí se neobešla bez jeho účasti. Byl zakladatelem umělecké skupiny Profil 57, podílel se na organizaci výstavy Konfrontace v brněnském Domě umění v roce 1963, v pohnutých letech 1968–69 se stal předsedou koordinačního výboru uměleckých svazů a v roce 1969 připravil výstavu Bloku tvůrčích skupin, která byla posledním pokusem zvrátit nepříznivý normalizační vývoj. Tyto aktivity způsobily jeho pozdější nucený odchod z univerzity, zákaz publikování a posléze život v ústraní. K potížím existenčním se přidaly i problémy zdravotní. Jeho zrak byl vážně ohrožen, to je újma pro uměnovědce zvláště deprimující. Nestěžoval si, neproklínal ani osud ani své odpůrce. Byl to člověk noblesní. Reprezentoval staré rytířské ctnosti, na které se dnes stále více zapomíná, choval se čestně, byl dochvilný, držel dané slovo. Vždycky mě potěšilo, když projevil ochotu zahájit moji výstavu. Jeho texty měly jasnou logickou stavbu, byly obecně srozumitelné, jazykově i stylisticky výtříbené. Přestože byl obklopen převážně přáteli své generace, měl blízký vztah k mladým umělcům. Někdy až překvapivě příznivě hodnotil práce, které se nám zdály problematické, nezralé. Hájil jejich výboje i poklesky, dovedl ve svém myšlení překlenout věkový odstup a vcítit se do jejich postojů. To byl patrně jeden z důvodů, proč se přes svůj pokročilý věk rozhodl přijmout náročný úřad děkana Fakulty výtvarných umění. Ustanovení této školy, na kterém se sám podílel, považoval za důležitý počin širokého významu, a chtěl k jejímu úspěšnému rozvoji ze všech svých sil přispět. Odešel dřív, než mohl svoje záměry realizovat.

Když jsme se v neděli v předzahradce domu loučili a já držel jeho ruku ve své, netušil jsem, že je to naposled. Je toho tolik, co bych chtěl vzácnému příteli ještě říci a co nebude už nikdy vyslyšeno.

Zůstává jen bolest a prázdné místo v srdci po dobrém člověku.

Miroslav Štolfa

Místo klidu a sbírávacího úsměvu z vydobytého Olympu historie umění a místo práce jen pro potěchu duše a především sobě pro radost se pan profesor Igor Zboř rozhodl přijít do zpěných vod Fakulty výtvarných umění. Svou autoritou, zkušeností a smyslem pro řád z nich začal tvořit klidnou a průzračnou hladinu, v níž se mohli – současně svobodně i odpovědně – cítit všichni pedagogové i studenti.

Měl jasnou koncepci, ale nemiloval unáhlené revoluce. Svou představu o poslání a fungování FaVU nevytvářel sekýrou, ale trpělivým čištěním, opravováním a odstraňováním zbytečného. Během půl roku jeho práce však začaly být vidět obrysy stavby nové. Jeho lebece nabožená vize začínala mít pevné kontury, barvy počaly zářit a vlně rozpracované díla probouzela v lidech radost a tvorivost. I přes velké finanční problémy, které přinesl balíček opatření, neustoupil od své vize a s vyrovnaným úsměvem a kladným vyzařováním své osobnosti nám ostatním naléval do žil energii.

Když jsme si nevěděli rady my, poradil a pomohl, když nevěděli on, uměl naslouchat a vyhodnocovat. Tvořil.

Jeho srdce však vědělo své. Místo let strávených v klidném rytmu, bylo nuceno pracovat ve stresu, v napětí mnoha různorodých vztahů, ukládaly se v něm zklamání, rozčarování, ale snad i radost. Obeň bořel rychleji, než měl. To sobotní ráno na zabradě bylo tím posledním zážitkem duše, než se ve stroji srdce cosi vzpřičilo.

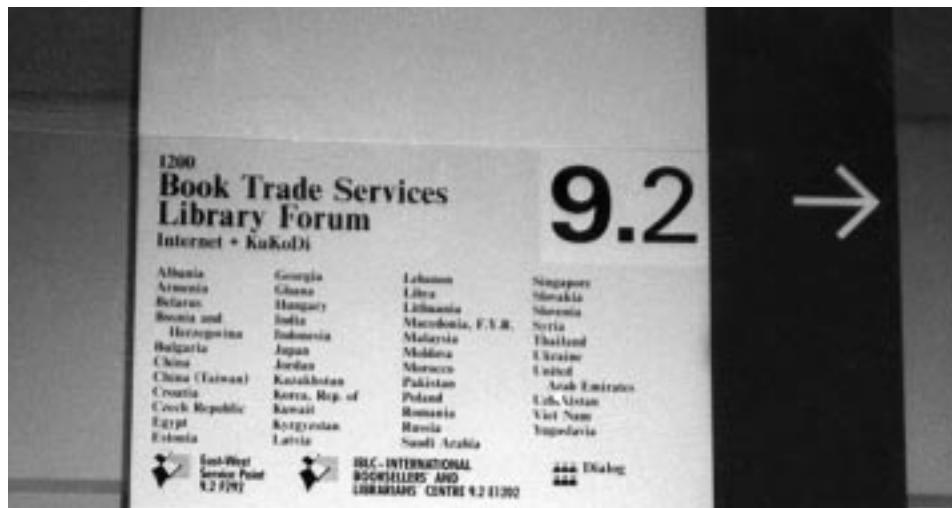
Po panu profesorovi Zbořovi nám nezbývaly jen jeho knihy, úvahy a články, zůstal v nás i otisk moudrého a otevřeného člověka, čistota jeho srdce. Zůstalo nám ale také rozpracované dílo – naše Fakulta výtvarných umění. Barvy už trochu zasmušly, je potřeba se znovu pustit do práce.

Pavel Luffer, proděkan FaVU

Od azbuky k abecedě

Letos poprvé jsme vystavovali na frankfurtském knižním veletrhu. Na místě jsme zjistili, že jsme jediní z českých univerzitních nakladatelů. Jistě důvod k hrdosti. Ale jaké překvapení, když jsme uviděli, kam organizátoři veletrhu všechny vystavovatele z České republiky zařadili.

Není asi důležité, jak vidíme sami sebe a kam se řadíme, ale jak nás vidí a zařazují jiní. Listopadové události nám ukázaly, jak daleká cesta mezi kultivované společnosti nás čeká.

V této souvislosti zařazujeme kompletní text projevu Prof. Ing. Jaroslava Kadrnožky, CSc., prorektora pro tvůrčí činnost, který přednesl na manifestaci studentů 13. listopadu:

„Studentky a studenti, mládeži, dámy a pánové,

ja jsem rád, že mobu na této manifestaci vystoupit jménem VUT v Brně a vyjádřit svůj osobní názor k událostem, které již delší dobu výrazně vystupují do popředí v naší zemi a jež vyvrcholily 1. listopadu. Velmi mně to připomíná situaci před osmi lety, kdy vystoupení studentů bylo katalyzátorem pro rozběh událostí, které zásadně změnilly stav v naší zemi.

Na druhé straně mě velmi mrzí, že i dnes věci došly tak daleko, že touto formou musíme pozvednout náš hlas proti násilnostem, které nabývají na brutalitě a jejichž frekvence rychle vzrůstá.

Co je příčinou tohoto stavu? Jaké jsou kořeny těchto událostí? Je to v nás? Je typickým znakem českého člověka nesnášenlivost, brutalita, destruktivnost? Obecně jistě nikoliv! Bobužel je však mezi námi dosti velká vrstva lidí a obávám se, že i mladých lidí, kterým nejsou uvedené velmi negativní rysy cizí. Jak jinak si lze vysvětlit, že většina telefonních budek a laviček je stále ničena? I v jiných zemích se vyskytují kresby na veřejných prostranstvích, ale nikde ve světě jsem neviděl ničení nových fasád, nově vybudovaných objektů a městského veřejného vybavení v takovém rozsahu, jako u nás. A co teprve množství krádeží a loupežných přepadení!

Naprostu nepřijatelné chování některých jedinců je skutečně velmi vážným a brozivým problémem. Tyto problémy však nelze řešit tak, že jistý počet jedinců si bude osobovat právo mstitelů a ukájet přitom své nejnížší choutky a navíc se vybějí i v akcích proti cizincům s jinou barvou pleti.

V dlouhodobých časových horizontech jistě musí rozhodující roli sebrat výchova a postupné zažití morálních standardů vyspělých demokracií. Do té doby však nelze nečinně přihlížet. Proti jedincům, kteří odmítají respektovat právo a svobody jiných, se musí uplatnit rychlá a přiměřená represe. Jsem přesvědčen, že rychlé a spravedlivé potrestání těch, kteří nechtějí zásady demokracie respektovat a naopak je zneužívají pro své nízké cíle, by situaci podstatným způsobem změnilo. Je totiž velmi dobře známo, že tito brutální jedinci jsou na druhé straně neobyčejně zbabělí a silná ruka spravedlnosti je může zatlačit do pozadí.

Bobužel nezastupitelná úloha státu v této oblasti zcela selhala. Zákony spíše nabývají zločincům než poškozeným, policie vyšetřuje, aby nikoho neobvinila a soudy soudí, aby nic nerozobdly. Proto mě šokovalo zneužití těchto událostí politiky při podobné manifestaci v pondělí v Praze. Páni politici místo toho, aby zajistili bezpečnost a pořádek v zemi nástroji, které jsou jim svěřeny, zneužili těchto událostí k svému obvyklému zviditelňování. To vše přesahuje všechny meze a musíme říci: Dost! Dost bašterení a politikaření! Potřebujeme seriózní a poctivou práci k nastolení rádu v této zemi.

Více než desetičetná řada mrtvých v důsledku rasové a jiné nesnášenlivosti pány politiky nepřiměla ke změně myšlení a stylu práce. Musel zemřít student tmavé pleti, aby opět – po osmi letech – povstali studenti a připomněli celé společnosti, že takhle to dál nejde. Já si rovněž myslím, že to takhle dál nejde. Buď dojde k rozhodnému obratu, nebo se budeme muset se stávající politickou reprezentací na straně koalice i opozice rozloučit.

Studenti – děkuji vám.“

Obsah č. 9–10/97

V tomto čísle najdete:

- 1 **Za Igorem Zhořem**
- 2 **Redakční sloupek**
Od azbuky k abecedě
- 3 **Nedokončený rozhovor**
s profesorem Igorem Zhořem
- 4 **Zprávy z rektorátu**
Z kolegií rektora
Nový zákon o nadacích
- 5 Některé zásady a pravidla používání názvu a znaku školy
- 6 Informační shromáždění vedení a členů akademické obce
- 7 **Technologický park**
Výstavba pokračuje
- 8 **Transfer**
Celostátní konference technických univerzit a průmyslu
- 9 **Knihy a knihovny**
CD-ROM informační databáze jsou přístupné v počítačové síti VUT
- 10 Nová knihovna
- 11 Postřehy z frankfurtského knižního veletrhu a německých knihoven
- 12 **Děni na fakultách**
Tělesná výchova a sport na VŠ
Soutěž nadace Envioptium
Průmyslový design ve strojírenství
- 13 Výsledky soutěže o nejlepší urbanistický projekt
- 14 Sřety? Soužití?
- 15 Brussels Eureka
II. národní fórum o produktivitě
- 16 Slavnostní promoce a imatrikulace studentů HI-TECH umění
- 17 **Z historie**
Cyklus „Rektoři VUT“
- 18 Gymnázium Kpt. Jaroše oslavilo 130 let vzniku
- 19 **Studenti**
Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových
Výstava „Studenti v cizině“
- 21 **Gaudeamus**
- 22 **Sport**
- 23 **Z cest**
Provence 1997

Studentská příloha NO NAME

K tisku připravila Dr. Alena Mizerová

Uzávěrka čísla: 30. 11. 1997

Všem autorům děkujeme za jejich příspěvky.

*Redakční rada přeje všem
příspěvatelům a čtenářům
šťastné a veselé vánoce!*

s profesorem Igorem Zhořem

Náš rozhovor jsme připravovali po inauguraci prof. I. Zboře. Chtěla jsem jeho osobnost a názory přiblížit akademické obci. 22. listopad však mé otázky přeměnil na věty bolé a odpovědi pana děkana převedl do minulého času. Učinil z nich však možná poselství pro další nástupce.

Kdo byl profesor Igor Zhoř

Měl možná trochu komplikovanou minulost, i když celý život dělal jediné: zabýval se současným výtvarným uměním. Vystudoval pedagogickou fakultu obor výtvarné výchovy, ale už za studií se rozhodl věnovat se především teorii: doktorát získal v roce 1950 za práci o vnímání malířských děl, jako externista na filosofické fakultě u prof. Kutala obhájil kandidátskou práci. Na stejné fakultě na jaře 1969 získal docenturu. Jenže krátce poté musel školství opustit, a tak byl jmenován až po dvaceti dvou letech. Stále však publikoval, také pod cizími jmény. Jeho bibliografie obsahuje deset knih a knížek, mimo skript a brožur zaměřených k výtvarné pedagogice. Jeho publikační činnost se dělí na dva směry – jeden je zaměřen k výtvarné pedagogice, druhý k historii soudobého umění doma i ve světě. Chronologicky seřazeny jsou to zejména čtyři tituly: Hledání tvaru (Historie moderního sochařství) z roku 1967, Historie výtvarných škol v Brně, vyšla 1968, Proměny soudobého výtvarného umění, 1992 a monografie o životě a díle sochaře Vladimíra Preclíka, napsaná 1989 a vydaná až po šestiletém čekání v roce 1995.

V roce 1990 byl jmenován profesorem teorie výtvarné výchovy a mohl pokračovat v práci na pedagogické fakultě Masarykovy univerzity. Odtud byl letos na jaře pozván k působení na FaVU.

Čeho chtěl dosáhnout prof. I. Zhoř jako děkan FaVU

Na FaVU tím "vstoupil" již podruhé: stál u zrodu této fakulty jako autor jejích prvních učebních plánů, zdůvodňoval zřízení fakulty v AS VUT v Brně již koncem roku 1992 a za několik týdnů poté i v příslušné subkomisi akreditační komise vlády, která pak zřízení FaVU schválila. Po vzniku nové fakulty zde od října 1993 do září 1996 učil v kabinetu teorie a dějin umění. Na necelý rok z fakulty odešel, aby uvolnil místo jiným a mladším, shoda okolností jej však přivedla nazpět.

V souvislosti tohoto textu je možná zajímavé, že úvodní část uvedené Historie výtvarných škol tvoří podrobné dějiny Ústavu kreslení a modelování na VUT, ze kterého v rámci FA dnešní FaVU vyrostla a vznikla. Před třiceti lety, když to psal, ho ani ve snu nenapadlo, že zde bude jednou sám působit.

Když byl před pěti měsíci postaven do čela školy, zjistil, kolik toho o ní neví a o čem všem musí přemýšlet. Na jedné straně věci organizační a někdy úplně elementární (např. první skutečná inventura všeho, co fakulta získala a co dnes vlastní), na druhé straně celková koncepce školy, její perspektivní program. V té věci se obrátil nejen na novou Uměleckou radu, ve které jsou profesori pražské Akademie i Vysoké uměleckopřemyslové školy, ale vyhlásil anketu mezi vlastními pedagogy i mezi dvěma desítkami renomovaných domácích umělců.

Do dneška přišlo dvacet odpovědí (další prý ještě přijdou) a všechny, s jedinou výjimkou, existenci fakulty vítají – při tom ji však vidí spíše jako školu malou, která se nebude vyvíjet extenzivně, ale intenzivně – směrem k prohloubení specifiky svých ateliérů. To mohou zajistit jen významné a dynamické osobnosti jednotlivých pedagogů, které se zde ovšem neobjeví mávnutím kouzelného proutku, ale postupně a s pomocí citlivé, koncepční personální politiky.

Jedno však chtěl udělat relativně rychle: integrovat fakultu jak dovnitř VUT, tak směrem ven, k dalším vysokým školám. Pokud jde o VUT, měly by všechny ateliéry FaVU objevit na různých jeho fakultách ty ústavy nebo pracoviště, s nimiž by mohly nenásilně a přirozeně spolupracovat. Příklady již existují a jsou velmi různorodé: v oblasti počítačů a počítačové grafiky je tu spojení s elektrotechnickou fakultou (prof. Serba aj.), výtvarné dotváření exteriérů realizuje FaVU v nových prostorách fakulty chemické, na typografickou úroveň knih a tisků vydávaných VUT má výrazné pozitivní vliv ateliér grafického designu FaVU.

Vazby směrem navenek také již existují: bratislavská Vysoká škola výtvarných umění zve kolegy z FaVU k semestrálním hodnocením studentských prací, pražská Vysoká škola uměleckopřemyslová umožňuje sledovat práci svých ateliérů (a uskutečnit, jak doufal, i vybraná habilitační řízení zdejších pedagogů). Nejnověji se otevírá také spolupráce s Akademií, rozvíjená zejména osobními kontakty s řadou vedoucích osobností této renomované školy.

Po inauguraci předal děkan Zhoř bakalářské diplomy

A ještě jedna významná věc: chtěl hlouběji založit kooperaci s Masarykovou univerzitou. Její pedagogové na FaVU ochotně přijímají špatně honorované externí úvazky nebo zvou studenty FaVU do svých seminářů. Oblasti humanitních věd se chtěl věnovat daleko víc, přemýšlel o jasnějším vnějším rámci "univerzitních studií". Osobně byl toho názoru, že: „stejně jako v renesanci i dnes jsou umění a věda spojitými nádobami – máme-li univerzitu tak blízko, musíme její intelektuální kapacitu využít promyšleněji než dosud.“

Jak se cítil děkan FaVU mezi ostatními fakultami VUT a co si myslel o tomto spojení

Vysvětloval a chtěl dále vysvětlovat všem pochybovačům, jak významná je integrace FaVU do komplexu VUT. Zejména dnes a v nastávajících letech hospodářské nejistoty je představa o samostatné vysoké škole velikosti FaVU zcela nereálná. Ani jiné brněnské vysoké školy FaVU dnes nemohou "podržet", zatímco s VUT FaVU přirozeně spojuje zejména Fakulta architektury (ale i fakulty jiné), kde se technická sféra plynule včleňuje do oblasti tvorby a fantazie umělecké.

FaVU má nepochybně určité zvláštnosti, neměly by se ovšem přeceňovat. Chtěl, aby FaVU bylo standardní vysokoškolskou fakultou, ne školou založenou na rozdílnostech a výjimkách. Věřil, že FaVU je sto dosáhnout srovnatelnosti v převážně většině parametrů, kterými se fakulty VUT měří, a nevymlouvat se tam, kde to není objektivně podloženo. Pak snad ostatní sesterské fakulty budou moci FaVU tolerovat, že učiliště relativně nákladné, například i proto, že má klíčovou výuku individuální, což zvyšuje "nepříznivý" poměr mezi počtem studentů a celkovými náklady.

FaVU Brno a jiné výtvarné školy v ČR a v Evropě

Na velmi mladou a v podstatě neznámou školu má FaVU už dnes mnoho kontaktů do zahraničí. Řada evropských uměleckých škol stojí o spolupráci, navštěvují fakultu a vyměňují si studenty. Přednášely i učily zde už významné osobnosti umělecké scény z Evropy i USA, s dalšími se počítá. Mobilita pedagogů by mohla být větší, nebo lépe: ne tak jednostranná, aby nevýjžděl jeden či dva, ale i další.

Studenti VUT a studenti FaVU

Teprve čtvrtý rok existence se podařilo založit i na FaVU Studentskou radu. Považoval to za velmi významný krok k integraci studentů FaVU do rozlehlé obce studujících VUT. Také na studentské úrovni by se mohla a měla rozvíjet spolupráce fakult.

Mluvili jsme také o další publikační činnosti prof. I. Zboře, o nových edičních řadách na FaVU, odpovědi však pan profesor již nestačil autorizovat....

Dr. Alena Mizerová

Z kolegií rektora

Ve zkratce

• k 6. 10. 1997 je ubytováno celkem 5866 studentů, z toho 2190 studentů prvních ročníků, neubytováno celkem 1313, z toho 274 studentů prvních ročníků. K datu 10. 10. 1997 bylo ubytováno dalších 281 studentů na uvolněná místa;

• FEANI: proběhlo zasedání českého monitorovacího komitétu, v ČR bylo zatím přiděleno celkem 8 titulů EUR Ing.;

• na Magistrátu města Brna se za účasti poslanců městské části Brno-Bystrc, zástupců VUT a a. s. Veveří uskutečnilo jednání o bradu Veveří: odbor památkové péče MMB se bude snažit vytvořit podmínky pro a. s. Veveří, aby mohla pokračovat v opravách brady (využití dotací ze střešního fondu, dotací MMB), od května příštího roku zde budou vystaveny práce studentů FA a FaVU;

• proběhl seminář Sdružení pro jakost, předsedou byl zvolen Doc. Ing. Vojtěch Mencl, CSc.;

• v Domě umění byla 9. 10. 1997 v 18:00 otevřena výstava Hi-tech/umění (FaVU);

• 15. 10. 1997 v 17:00 hodin se ve Fragnerově galerii v Praze uskutečnila vernisáž výstavy prací studentů "Architektonické struktury – počátky výchového procesu na FA VUT v Brně";

• 2. 10. 1997 proběhl seminář pro ředitele základních a středních škol v Brně s nabídkou připojit se k projektu VŠ CESNET;

• 17. 11. 1997 byla v Karolinu předána cena J. Hlávky výborným studentům – absolventům VUT v Brně: Ing. Pavlu Rudolfovi/FS a Ing. Karlu Vícbovi/FS;

• 31. 10. 1997 v 10:00 hod. byla v bloku B Listových koleji slavnostně otevřena studentská počítačová síť LISTNET;

• členům KR byl předán analytický materiál "Podpora vydávání odborných a vědeckých časopisů VUT";

• vzhledem k tomu, že ministr školství, mládeže a tělovýchovy rozhodl převést veškeré financování vysokých škol z odboru 3 na odbor 4, považuje Prof. Ing. Emanuel Ondráček, CSc. toto rozhodnutí jako výrazné oslabení postavení VŠ v rámci MŠMT a dobrovolně ukončil k 1. 11. 1997 svoji funkci náměstka ministra;

• návrhy projektů z programu INFRA 2, který má na MŠMT termín 19. 12. 1997, je nutno zaslat na referát prorektora Kadrnožky nejpozději do 15. 12. 1997, aby mohly být odeslány do stanoveného termínu;

pokr. str. 5

Nový zákon o nadacích

Nejprve trochu historie. Zlatým věkem nadací byl feudalismus. Jména věnované určitému účelu, zpravidla náboženskému nebo dobročinnému spravovaly právnické osoby, mající způsobilost být nositeli práv a povinností. Následující společenské řády nadacím přály stále méně, až k právnímu a faktickému vytěsnění nadací ze společnosti. Jisté právní úpravy se nadace dočkaly až v devadesátých letech našeho století.

Nová právní úprava daná zákonem č. 227/1997 Sb. (dále jen zákon) již řeší komplexně problematiku nadací a nadačních fondů. S účinností od 1. 1. 1998 ruší mimo jiné dosud platná ustanovení občanského zákoníku o nadaci (§ 20b až § 20e OZ) s výjimkou pro nadace vzniklé před tímto datem. Zákon vnesl do problematiky nadací a nadačních fondů oproti dosud platné úpravě značné změny, které bude nutno v praxi realizovat nejpozději do 31. 12. 1998. Do tohoto data se statutární orgán každé nadace založené před dnem 1. 1. 1998 rozhodne pro jednu z následujících možností:

• V termínu do 31. 12. 1998 podat návrh na zápis do rejstříku podle zákona včetně doložení stanovené minimální výše nadačního jmění ke dni podání návrhu a přiložit upravený statut nadace, výpis z rejstříku trestů členů správní rady, dozorčí rady, popř. revizora. Výpis z rejstříku trestů nesmí být starší šesti měsíců. Stejnopis návrhu na zápis do rejstříku zašle statutární orgán nadace na Magistrát města Brna, popř. okresní úřad, na kterém je dosud nadace registrována (§ 35 odst. 1). Celková hodnota nadačního jmění nesmí být nižší než 500 000 Kč a po dobu trvání nadace se nesmí snížit pod tuto hodnotu. Nadační jmění může být tvořeno pouze peněžními prostředky, cennými papíry, nemovitými a movitými věcmi, jakož i jinými majetkovými právy a jinými majetkovými hodnotami, které splňují předpoklad trvalého výnosu a nevážnou na nich zástavní práva (§ 3 odst. 4,5).

• Sloučit se s jinou nadací vzniklou podle dosavadních předpisů za podmínky, že účel přejímající nadace je shodný, popř. obdobný účelu, pro který byla sloučovaná nadace zřízena (§ 35 odst. 2).

• Přeměnit se na obecně prospěšnou společnost. Takto nově vzniklá společnost oznámí neprodleně svůj vznik úřadu, u kterého byla registrována dosavadní nadace (§35 odst. 3).

• Zrušit nadaci a vstoupit do likvidace. Tuto skutečnost je nutno oznámit Magistrátu města Brna popř. příslušnému okresnímu úřadu. Po ukončení likvidace oznámí likvidátor zrušení nadace témuž úřadu (§ 35 odst. 4).

• Jestliže v termínu do 31. 12. 1998 nadace nevyužije žádnou z výše uvedených možností, nebo bude-li návrh na zápis do rejstříku zamítnut, Magistrát města Brna nebo okresní úřad nadaci zruší, nařídí její likvidaci a jmenuje likvidátora (§ 35 odst. 5).

Tento článek si neklade za cíl uvést celý komplex změn a nových úprav daných zákonem, ale pouze na ně upozornit. V praxi je pak nutno pracovat s úplným zněním zákona.

Vzhledem ke skutečnosti, že na VUT v Brně působí

v současné době celkem 20 nadací, připravujeme další informace na toto téma k uveřejnění v některém z příštích čísel Událostí.

Přehled nadací na VUT v Brně:

- Nadace Prof. Šerka
- Nadace Prof. Vaverky
- Nadace Prof. Hrubana
- Nadace Doc. Rochly
- Nadace Prof. Matouška
- Nadace pro rozvoj oboru ekonomika a řízení stavebnictví
- Sportovní nadace

- Nadace FS VUT v Brně
- Nadace SKAS
- Ekologická nadace ENVIOPTIUM
- Nadace NEJ-EQF
- Nadace progresivních informačních technologií

- Nadace Prof. Lista

- Nadace Bohuslava Fuchse

- Nadace pro rozvoj vysokoškolského vzdělávání

- Nadace FP VUT v Brně

- Nadace FCh VUT v Brně

- Nadace pro rozvoj ekonomického vzdělání na FaME ve Zlíně

- Nadace Sira Franka Lampla
- Litera, nadace pro šíření vědeckých poznatků

JUDr. Jiří Králík

Studenti nechávají ležet peníze ladem

Nadace Sira Franka Lampla byla zřízena Sirem Frankem a rektorem VUT v roce 1994 ve snaze pomoci talentovaným studentům Vysokého učení technického v Brně a umožnit jim pracovní-studijní pobyt u stavební, architektonické nebo inženýrské firmy. Správní rada, spravující majetek nadace, vybírá za účasti rektora VUT nejspolešnější z přihlášených studentů (1–3 studenti, kteří absolvovali alespoň 2/3 studia). Vybraní studenti pak obdrží vyznamenání od předsedy správní rady – prorektora pro tvůrčí činnost Prof. Ing. Jaroslava Kadrnůžky, CSc. o přidělení příspěvku pro uskutečnění pobytu v cizině.

Kritéria pro získání příspěvku jsou stručná leč jasná: výborné studijní výsledky, dobré charakterové vlastnosti a znalost cizích jazyků. Důležité ovšem je, aby žadatel k žádosti přiložil doklady o sjednání pobytu u zahraniční firmy, program a cíle pobytu. Žádosti, doplněné stanoviskem vedení fakulty adresuje na předsedu správní rady.

Během dosavadního tříletého působení přispěla Nadace na zahraniční pobyty již několika studentů: Janu Pěničkoví z FAST v roce 1995, Vojtěchu Svobodovi z FEI v roce 1996 a v letošním roce Haně Kukletové z FA. Příspěvek na jejich pobyty činil vždy přibližně 30 000 Kč.

Žehráni na nedostatek finančních prostředků patří dnes bezesporu k nejběžnějším konverzačním tématům v zemích českých a moravských. O to více překvapuje poměrně malý zájem studentů VUT o tuto formu nenávratné pomoci, která udělí vnímavému studentu hned při startu do inženýrského života značný náskok.

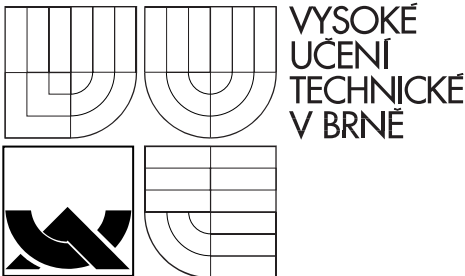
Nedostatek informací či pohodlnost a lhostejnost k vlastní životní dráze?

*Prof. Ing. Jaroslav Kadrnůžka, CSc.
Předseda správní rady nadace*

Prof. E. Ondráček, Prof. P. Vavřín a Sir F. Lampl při zakládání nadace

Některé zásady a pravidla používání názvu a znaku školy, resp. fakulty

Občas se setkáváme se zkomoleným názvem školy, popř. chybným nebo neoprávněným použitím názvu a znaku školy. Obecně závazné právní normy a interní předpisy však upravují i tuto oblast.

V souladu s čl. 1 Statutu VUT v Brně lze vedle úplného názvu "Vysoké učení technické v Brně" použít také zkratky "VUT v Brně" nebo symbolu (loga) "VUT". Pro styk se zahraničím se užívá názvu "Technická univerzita v Brně" v přepisu do příslušného jazyka.

V roce 1994 vydala autorka hlavního loga VUT v Brně, paní Vlasta Baránková "Normu pro používání grafických symbolů pro Vysoké učení technické v Brně." Norma upravuje např. hierarchii v grafických symbolech, barevné a černobílé provedení loga, jeho kodifikaci, seznam logotypů jednotlivých fakult, možné aplikace loga na dopisní papíry, obálky, vizitky a plastická provedení.

Podle § 8 a násl. Obchodního zákoníku jsou název školy a názvy fakult obchodními názvy a jako takovým jim právní řád poskytuje příslušnou právní ochranu. Mohou být i společně s logem aplikovány na tiskopisech apod. pouze v souladu s uvedenou normou, oficiálně, na základě schválení statutárním orgánem nebo pověřeným vedoucím zaměstnancem.

Součástí Statutu VUT v Brně je také Vnitřní řád, který stanovuje v kapitole č. 6 odst. 03 :

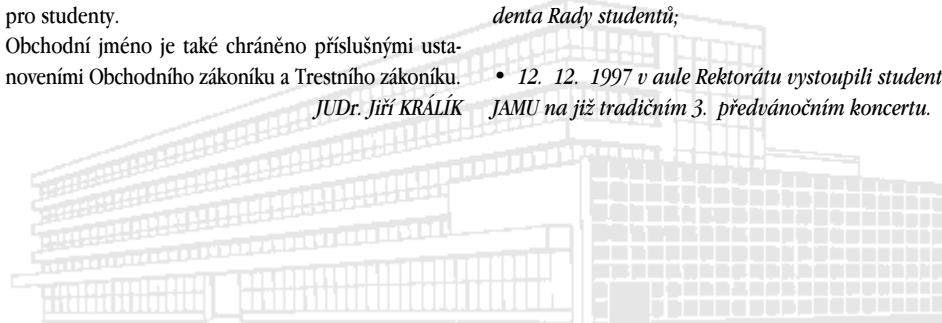
"Pracovníkům VUT v Brně (tedy i studentům) není dovoleno používat pro soukromou korespondenci papíry s úředním předtiskem ani ji odesílat prostřednictvím podatelny. Totéž se týká i korespondence vyplývající z jiných (např. společenských) funkcí pracovníků." Porušení těchto, popř. dalších ustanovení, která se uvedené problematiky týkají, zaměstnanci nebo studenti by bylo posuzováno v souladu s ustanoveními Zákoníku práce, popř. Disciplinárního řádu pro studenty.

Obchodní jméno je také chráněno příslušnými ustanoveními Obchodního zákoníku a Trestního zákoníku.

JUDr. Jiří KRÁLÍK

Z kolegií rektora

- na FAVU byla založena Studentská rada fakulty;
- 6. 11. 1997 byla v galerii Žlutý kopec (budova Masarykova onkologického ústavu) zabývána výstava prací Ateliéru grafického designu FaVU;
- na FT ve Zlíně byl založen nový časopis KOREK (komunikace, reklama), 1. číslo vyjde v prosinci;
- Rada studentů požaduje schválení organizačního řádu SKM – prorektor Dub upozornil, že tento řád bude schválen v návaznosti na Organizační řád VUT;
- proběhla akreditace 7 strojních fakult v ČR, FS VUT v Brně byla hodnocena jako nejlepší;
- návrh smlouvy o spolupráci mezi Škoda automobilová a. s., Mladá Boleslav a VUT v Brně: slavnostní podpis za účasti vedení VUT a fakult s prezentací výroby by se mohl uskutečnit 17. 12. 1997 v Mladé Boleslavi (autobus VUT);
- úřad ministra Bratinky připravuje do vlády zásady využití "Nadačního investičního fondu", který ve výši přes 1 mld Kč spravuje zatím FNM. Předpokládá se, že vláda do konce roku 1997 tyto zásady projedná a schválí. Na základě výběrových řízení mají být prostředky předány nadacím, ne nadačním fondům, které budou splňovat podmínky zákona č. 227/97 Sb. o nadacích a nadačních fondech, který nabývá účinnosti 1. 1. 1998. I z tohoto pohledu je vhodné soustředit stávající nadace tak, aby splnily podmínky zákona a mohly se zúčastnit výběrových řízení ;
- VUT bude začleněno do rozsáhlého projektu mobility studentů v rámci programu SOCRATES-ERASMUS;
- vedoucí KTV FS předložil návrh na novou správu sportovních zařízení;
- zástupkyně Rady studentů poděkovala vedení školy za účast na jednání Rady studentů 12. 11. 1997, pomoc při organizaci studentských akcí 13. a 17. 11. 1997;
- ples studentů VUT se uskuteční v hotelu International asi 26. 3. 1998;
- 19. 11. 1997 se uskutečnila volba nového prezidenta Rady studentů;
- 12. 12. 1997 v aule Rektorátu vystoupili studenti JAMU na již tradičním 3. předvánočním koncertu.

Informační shromáždění vedení a členů akademické obce

se uskutečnilo 6. listopadu v aule rektorátu. Program tvořily informace vedení školy o třech oblastech:

I. Plnění rozpočtu školy v roce 1997 po ekonomických úpravách

Hospodaření VUT pravděpodobně skončí s účetní ztrátou. Deficit výsledku hospodaření je redukován pouze na problém krytí odpisů. VUT neuzavřelo žádnou dohodu o půjčce, nemá žádný investiční úvěr ani v případě největší stavební akce rekonstrukce Purkyňova 118.

II. Výhledu finanční situace v roce 1998

Vedení VUT předpokládá, že rozpočet roku 1998 se bude pohybovat v konstantní hodnotě letošního roku. Optimální řešení pro rozpočtovou filosofii tvoří tyto 4 body:

1. Přerozdělení příspěvku na tvůrčí a vzdělávací činnost tak, aby byl zachován alespoň poměr 1:5. Pokud bude tento poměr již z MŠMT příznivější ve prospěch tvůrčí činnosti, nebude změna navrhována.

2. Nákladové koeficienty fakult ponechat v hodnotách použitých při normativním rozdělení na MŠMT a případné finanční výpomoci těm fakultám, které prokazatelně (po zhodnocení všech relevantních parametrů) budou posílení potřebovat, řešit jednou položkou. Jako krajní mez poklesu rozpočtu fakult je navrženo 10 % proti roku 1997

3. Omezit, případně úplně zrušit některé fondy, spravované centrálně.

4. Prostředky na provoz centrálních útvarů školy stanovit jednotně podle fyzických (přečtených) studentů, s výjimkou ekonomických fakult, u kterých navrhuje vedení VUT snížení těchto odvodů o X %.

III. Záměrech vedení pro další období

V uplynulých letech věnovalo VUT velkou pozornost i finanční prostředky na rekonstrukci a dislokaci svých fakult. Celoškolská pracoviště jsou roztržštěna na několika místech v Brně.

V roce 1999 oslaví VUT v Brně 150. a 100. výročí svého vzniku. Vedení školy připravilo projekt vybudování Centra VUT v budově na ul. Antonínská 1. Tato budova měla být původně předána církvi formou restituce. Usnesení vlády č. 211 z 9. 4. t. r. však umožnilo uživatelům objektů předávat prostřednictvím Ministerstva kultury budovy církvi formou daru. VUT takto souhlasilo pouze s vydáním objektu na ul. Veslařské, neboť Fakulta chemická se přestěhuje do nové budovy na ul. Purkyňova 118.

Vytvoření Centra VUT se může uskutečnit za splnění dvou podmínek: když projekt přijme akademická obec školy a když nadřízené ministerstvo poskytne na výstavbu mimořádné finanční prostředky.

Ministerstvo takto dosud příspěvky udělovalo těm školám, které slavily významná výročí.

Pro doplnění informace přinášíme přehled investičních výdajů VUT za období 1993–97.

Přehled staveb většího rozsahu za léta 1993 až 1997

• 1993

Rekonstrukce areálu Veveří Žižkova	8 599 tis. Kč
Rekonstrukce auly Veveří	1 252 tis. Kč
Rekonstrukce Žižkova 17 1. Etapa	10 263 tis. Kč

• 1994

FEI PPV 1. stavba Technická 8	122 320 tis. Kč
Rekonstrukce obj. Žižkova 17 2. Etapa	9 735 tis. Kč
Rekonstrukce Veveří Žižkova dokončení	1 118 tis. Kč
Oprava fasády Údolní 53	3 801 tis. Kč
Oprava fasády Veveří 95	4 555 tis. Kč
Počítačová síť VUT	398 tis. Kč
Novostavba fakulty Zlín	169 791 tis. Kč

• 1995

Počítačová síť Zlín	5 001 tis. Kč
Telefonizace Pořičí	1 979 tis. Kč
Rekonstrukce areálu Ramzová	1 451 tis. Kč
Půdní vestavba Božetěchova	6 266 tis. Kč
Oprava střechy A1 FS	1 342 tis. Kč
Oprava střechy Božetěchova	2 376 tis. Kč
Oprava střechy Kounicovy koleje	3 655 tis. Kč
Rekonstrukce objektu D 1. Stavba	24 238 tis. Kč
Rekonstrukce Purkyňova 118 1. Stavba	25 148 tis. Kč

• 1996

Rekonstrukce Purkyňova 118 1. Stavba	75 607 tis. Kč
Rekonstrukce Purkyňova 118 2. Stavba	55 300 tis. Kč
Atelier FA Pořičí	12 623 tis. Kč
Rekonstrukce objektu FAST /D 2. Stavba	10 335 tis. Kč
Rekonstrukce C3	5 817 tis. Kč
Počítačové síť VUT	3 685 tis. Kč
Výstavba bytů Zlín	3 014 tis. Kč

• 1997

Počítačové síť VUT	1 402 tis. Kč
Rekonstrukce ZTI obj. B FAST	2 241 tis. Kč
FAST areálová studovna	11 204 tis. Kč
Rekonstrukce Purkyňova 118, 2. Stavba	183 346 tis. Kč
Rekonstrukce střechy FA	4 848 tis. Kč
Havarijní oprava U4 FEI	1 960 tis. Kč
Výstavba bytů Zlín	2 438 tis. Kč

Redakce děkuje Dr. A. Černému za poskytnutí podkladů.

Výstavba pokračuje

V posledním roce nastal v rozvoji Technologického parku výrazný obrat k lepšímu.

Změna začala příchodem Ing. J. Paschkeové jako finanční ředitelky. Dokázala vyhodnotit slabá místa finanční stránky projektu (CTPB platil každý den cca 50 000 Kč na úrocích z půjček, z nichž byl postavena Kaplanova budova) a přesvědčit představitele města, aby vložili každý dalších 100 milionů do základního jmění. To se stalo zhruba před rokem a cash flow společnosti se výrazně zlepšil. Podařilo se jí také dát do pořádku několik spleťtých restů z počátku působnosti firmy.

Krátko po nástupu Ing. J. Paschkeové odešel dosavadní ředitel, Ing. Kočí, a dočasně byl z Bovisu "zapůjčen" Roderik Barker pro marketing a vedení firmy. Po celý rok se nepodařilo obsadit místo ředitele.

Rod Barker, zřejmě bez negativních zkušeností s naší děravou legislativou, se uvedl několika rozhodnutími, které by zřejmě pro Ing. Kočího představovaly nepří-

jatelné riziko. Nicméně: podařilo se a začalo se s výstavbou v tzv. smíšené zóně, tedy stavbou budov, umožňujících lehkou výrobu a vybavených i potřebnými kancelářskými prostorami. Prvním zadavatelem byla společná firma VÚES Brno a Control Technics, která na ca 600 sqm bude vyrábět elektroniku pro řízení motorů. Její část byla zkolaudována a firma se stěhuje do nových prostorů. Dalším zájemcem byl Phillips Optics, který chce vyrábět v Brně elektronové mikroskopy. Je si vědom tradice a zkušenosti lidí, kteří se touto problematikou zabývali v Tesle či v ÚPT ČSAV. I dnes představují firmy Delong Instruments a Tescan zázemí ("cluster"), které je vždy zajímavé pro firmu typu high-tech: ta může lanarřit odborníky, ale může i využívat spolupráce formou placených služeb.

Ani nová budova se nevyhnula problémům, které vypadaly přes zřejmou absurditu neřešitelně. Její část byla na pozemku, poskytnutém školou formou

pronájmu na 199 let, zbytek patřil Parku. Phillips projevil zájem budovu koupit i s pozemkem. Jak ale prodat 90 % půdy, na níž budova stojí, a zbytek pronajmout na 196 let? Řešení se našlo až se změnou stanoviska MŠMT, které se uvolilo dát souhlas k odprodeji půdy, jejímž uživatelem je VUT. Ono samo to udělat nesmí, protože mu půda nepatří.

Noví nájemci zvedli renomé projektu a bylo to hned poznat na počtu nových zájemců. Co je potěšitelné, že jsou to i firmy české či firmy s výrazným českým podílem. Jednání se silným zahraničním investorem, který chce v Brně vyrábět počítačové komponenty, je v závěrečné fázi, podobně jako jiné jednání s českou firmou, která roste a potřebuje větší prostory. (Jejich jména, jak to bývá obvyklé, se nezveřejňují až do okamžiku podpisu smlouvy.) Zájem projevil i společný česko-německý podnik, vyrábějící obráběcí nářadí na bázi originálního patentovaného řešení: ke sdružení partnerů došlo poté, co se českému vynálezci podařilo v průběhu 3 let zcela vytlačit zahraniční konkurenci ze Škodovky MB, a poté, co úspěšně proběhly dlouhodobé testy v Opel Wien, otevírající výrobu dveře do firmy General Motors. Tato firma bude nepochybně velmi rychle růst, zájem o její výrobky je obrovský.

Jiná česká firma uvažuje o pronájmu kancelářských prostor. Řešením by mohla být budova zrcadlově umístěná proti Kaplanu na konci plánované řady budov fáze 1a. Pokračování výstavby podle byt upraveného projektu Petera Foggo je důležité: znamenalo by to, že se peníze investované do projektu nemusí "odepsat", jak vyhrožoval finanční auditor letos na jaře, a mohou se rozpouštět do dalších budov řady před Fakultou strojní. Opravná položka, tj. ztráta v předpokládané výši, by totiž nutila oba partnery, aby znovu zvýšili kmenové jmění, anebo vyhlásili konkurs.

Aktuálním problémem je nyní výkup pozemku bývalé střelnice (předběžná dohoda již byla uzavřena) a přeložka silnice vedoucí ke Kolejní. Tím by se uvolnil prostor pro výstavbu dalších 2 pavilonů smíšené zóny, o něž je značný zájem. Útvar hlavního architekta není nakloněn myšlence "pustit" lehkou výrobu do zóny 1a a ani VUT by tím jistě nebylo nadšeno.

Paň Ing. Paschkeová opustila firmu pro úplné vyčerpání. Po více než rok na ní leželo všechno jednání s českými institucemi – městem, bankami, atd. a teprve před několika týdny byl přijat plánovaný technický manažer, který může převzít některé z jejich povinností. Není však vyloučeno, že se po rekonvalescenci opět vrátí, nepochybně by to projektu pomohlo.

K personálním změnám došlo i na britské straně (tj. mezi lidmi Bovisu, kteří zastupují tohoto partnera v ředitelské radě) a zatím se zdá, že rovněž prospívají dělnosti týmu. Dá se říci, že projekt překonal období dětských nemocí a rozjíždí se k razantnějšímu rozvoji.

Ing. Petr Holec, CSc.

Celostátní konference technických univerzit a průmyslu (TRANSFER)

V posledních letech se postupně rozvíjely vědecké semináře známé pod názvem WORKSHOP.

Tuto tradici zabývalo ČVUT v Praze v roce 1992 a semináře se po 3 roky účastnili přispěvatelé pouze z ČVUT. Od roku 1995 se seminářů zúčastnilo též VUT Brno, v roce 1996 byl seminář pořádán v Brně a v roce 1997 přistoupila ke spolupráci také VŠB-TU Ostrava. Zájem však projevil i další technické univerzity.

Rozsah seminářů postupně narůstal. WORKSHOP '97 měl již 598 příspěvků v 22 odborných sekcích, z nichž 9 probíhalo paralelně. Orální prezentace musela být omezena na 10 min. Mimo to se konaly 2 sekce posterové. Negativním rysem byla malá účast posluchačů v sekcích – účastníci tvořili zejména přednášející, či spoluautoři, a to často jen v časovém období svého referátu. Kvalitativní úroveň příspěvků byla dosti nevyrovnaná, vyskytovaly se i příspěvky značně slabé. Uplatnění původního záměru prvních pořadatelů těchto seminářů – vytvořit prostor a podmínky pro veřejnou oponenturu výsledků vědecké a odborné činnosti – se v těchto podmínkách zcela vytratilo. Celá akce, od vlastní organizace, po vydání rozsáhlého sborníku (letos čtyřdílného), se stala poněkud monotonní a vstupem dalších by byla nevládnutelná.

Semináře WORKSHOP se však staly zároveň příležitostí k odborným diskusím o vědě na vysokých školách. Seminář zahajovali rektori, letos úvodní zasedání navštívili i zástupci sdělovacích prostředků. Po prvním dnu se konala veřejná diskuse k otázkám dalšího rozvoje vědecko-výzkumné činnosti na vysokých školách. Diskuse se kromě zástupců vysokých škol zúčastnili i představitelé z AV ČR (předseda, místopředseda), parlamentu, senátu, Rady vlády pro vědu a výzkum, zástupci některých podniků a další.

Řada problémů vzniklých kolem organizace si vynutila obsáhlou debatu o budoucnosti seminářů. Na setkání organizátorů dne 20. 2. 1997 se projednávaly zkušenosti ze seminářů a začaly se rýsovat první alternativy řešení, respektující i rozšíření počtu zúčastněných vysokých škol v následujících letech:

Alt. I. : Dvoukolová koncepce:

a) Lokální kolo na jednotlivých vysokých školách (pro jednotlivé školy obecně nepovinné) by se konalo opět v lednu a školy by své semináře koordinovaly v určité návaznosti s možností se vzájemně navštěvovat. Toto kolo by vycházelo z pozitivních rysů dosavadních WORKSHOPů v tom, že by:

- umožnilo předložit aktuální výsledky celoškolského výzkumu (za poslední rok)
 - škola získala reprezentativní materiál svých aktivit (bude-li vydávat sborník)
 - seminář byl i nadále prostorem pro získání prezentační praxe pro doktorandy a mladé vědecké pracovníky
 - některé školy chápaly tento seminář jako oponentní řízení grantových projektů (zejména interních).
- b) Celostátní kolo by se konalo v termínu nezávislém na oponenturách (např. v červnu nebo v září)

a zde by byly prezentovány špičkové práce jednotlivých škol. Tento seminář by byl organizován ve stylu celostátní konference (nejlépe mimo uvedené univerzity) a byly by na něj pozváni též zástupci průmyslu, případně další reprezentanti zodpovědní za vědecký a technický rozvoj země (alespoň na koncepční část jednání), a zde by se v širším plénu reflektovaly současné problémy vysokých škol a vědy.

Alt. II.: Jednokolová koncepce i nadále se zmenšením počtu orálních příspěvků a posílení posterové části.

Alt. III.: Větší počet konferencí zaměřených více monotematicky sdružením několika dosavadních sekcí a s konáním na několika místech v jednom roce.

Schůzky prorektorů zainteresovaných škol 14. 5. a 26. 6. 1997, přes některé skeptické připomínky o perspektivách a možnostech ekonomického zvládnutí celé akce, dospěly k výrazné shodě: další rozšiřování dosavadních WORKSHOPů není možné, proto konat celostátní konferenci (podle alt. I) a zkušenosti ukáží, zda dohodnutá představa je vhodná, nebo si vynutí menší či větší úpravy.

Bylo dohodnuto, že organizace bude probíhat vždy pod patronací jedné ze škol, přičemž organizační výbor bude celostátní. Nejbližší konferenci organizuje ČVUT Praha ve dnech 8. až 10. června 1998 v hotelu Krystal Praha. Další rok zabezpečí VUT Brno, které oslavuje v roce 1999 100. a 150. výročí svého založení (případně ve spolupráci s VŠB-TU Ostrava, která má rovněž významné výročí).

Základní poslání a cíle konference:

1. Transfer informací a poznatků:

- mezi odbornými pracovišti a technickými vysokými školami navzájem
- mezi školami a podnikovou sférou
- mezi školami, podniky a vnější komunitou podílející se na vědní politice, inovační politice, finanční podpoře, apod. (MŠMT, MPO, Rada vlády pro výzkum a vývoj, aj.)

Poznámky:

(1) Na národní i mezinárodní úrovni probíhá řada odborných konferencí a seminářů, které seznamují v tematicky úzké oblasti odbornou komunitu o svých posledních výsledcích bádání. Konání takových konferencí s co největší účastí vysokých škol je třeba podporovat.

V dnešní době však vzniká celá řada mezioborových disciplín a problémů, a proto jsou postrádána setkání, ve kterých je posluchač seznámen s méně hlubokými, avšak široce zaměřenými informacemi z oborů, které nejsou přímo jím studovanou oblastí, avšak naznačují trendy oboru, jeho problémy, mezioborové souvislosti a oblasti praktického využití. Zvýšená potřeba obecné informovanosti o odborných aktivitách uvnitř školy i aktivitách kolegů z jiných škol se

ukazuje potřebná i v důsledku omezených finančních zdrojů na výzkum a vývoj s ohledem na minimální duplicitu (např. komplexní a iniciační granty často prokazují vzájemnou neinformovanost odtud často plyne i malá snaha vytvářet integrované týmy v rámci školy).

(2) Přesto, že podniky by měly být "odběrateli produktů" technických škol (studentů a výsledků výzkumu), není dostatečná informační vazba mezi školami a podniky.

(3) Státní politika aplikovaného výzkumu a vývoje není myslitelná bez spolupráce se stranami, jichž se to týká a výměna názorů a podnětů mezi těmito stranami může být oboustranně prospěšná.

2. Pomoc ve vytváření podmínek pro transfer poznatků do praxe:

- nalezení konkrétních vazeb pro spolupráci škol a průmyslu
- vytypování perspektivních směrů vývoje a výzkumu (může sloužit jako podklad pro jednání na úrovni MŠMT, MPO, GAČR, aj.)

Poznámky:

(1) Nezbytnou podmínkou transferu nových poznatků do moderních technologií a průmyslu je nalezení konkrétních vazeb s aplikační sférou – realizátory inovační myšlenky, což jsou ponejvíce průmyslové podniky. Jejich finanční potenciál může zároveň představovat nezanedbatelný zdroj nerozpočtového financování výzkumu škol.

(2) Intenzivnější spolupráce vysokých škol a průmyslu by měla přinést inovační trendy, a tedy i podněty pro ozdravení hospodářství, zvýšení konkurenceschopnosti výrobků a zvyšování národního bohatství. Nelze však s omezenými zdroji vytvářet bezbřehou pomoc cílenému výzkumu a je tudíž třeba stanovit perspektivní směry, jejich podpora (v duchu Zásad vlády pro oblast výzkumu a vývoje ze dne 23. 4. 1997) by byla výrazněji posilována i státem. Při typování těchto směrů je třeba vycházet ze stávající tradice, úrovně poznatků v jednotlivých oblastech a zájemů pro další rozvoj. Setkání na dané úrovni je vhodným prostředím pro diskuse na toto téma.

Forma konferenční prezentace:

1. **Orální** – prezentace vědeckovýzkumných aktivit školských pracovišť (včetně novinek a trendů oboru, stavu pracoviště, možných aplikací), vystoupení podniků o konkrétních potřebách vývoje.

2. **Posterová** – prezentace konkrétních výsledků školského výzkumu, profilu podniků

3. **Round table** – setkání a diskuse na různých úrovních.

Poznámky:

(1) Obecnější odborná rovina konference, určená širokému okruhu zájemců, je reprezentována především orální částí a je snaha vytvořit menší počet sekcí s minimální paralelitou.

(2) Konference by svým charakterem neměly konkurovat monotematickým konferencím (z hlediska

hloubky nových dílčích poznatků), ale zároveň by neměly být jen referencemi o aktivitách. S ohledem na tuto širší základnu by proto orální příspěvky měly být:

a) obecnější – přehledové, prezentovaly by spíše jednotlivé týmy, vědecko-výzkumné "školy" a jejich výsledky, očekávané trendy v dané oblasti,

b) tematikou spíše výstupní a aplikační, než o základním výzkumu (s ohledem na uvedené cíle konferencí), podstatnou složkou by měly být výsledky mezinárodního výzkumu a výsledky komplexních projektů.

(3) Posterová sekce představuje specializovanější část konference a je tedy určena spíše užší odborné komunitě.

(4) Pro diskuse o obecných otázkách je určen "kulatý stůl", kde se předpokládá i vystoupení činitelů činných v oblasti státního managementu ve školství, vědě a průmyslu.

Pracovní název konference: TRANSFER '98

Pro rok 1998 byly předběžně dohodnuty tyto sekce:

1. Strojírenství
2. Elektrotechnika a elektronika
3. Výpočetní technika, kybernetika a měřicí technika
4. Stavebnictví a architektura
5. Chemické inženýrství a biotechnologie
6. Energetika, paliva, hornictví
7. Materiálové inženýrství a metalurgie
8. Biomedicínské inženýrství

Předpokládá se, že konference bude probíhat paralelně ve třech sekcích a že bude předneseno celkem asi

100 orálních příspěvků – časový prostor pro jeden referát asi 30 min., včetně diskuse. Počet posterů je předběžně předpokládán v obdobném rozsahu. Bylo dohodnuto, že počty referátů a posterů budou rozděleny v poměru prostředků získaných jednotlivými školami na tvůrčí činnost z vnějších zdrojů – CEP. Na jednotlivé školy tedy připadne 10 až 20 referátů a stejný počet posterů.

Rozsáhlá diskuse ke koncepci celostátní konference technických universit a průmyslu a zejména k *uspořádání lokálního kola na VUT*, v němž musí být vybrány reprezentativní příspěvky, proběhla na poradě prorektora a proděkanů pro tvůrčí činnost 30. 5. 1997. Zde bylo dohodnuto:

1. Nebude konáno celoškolské lokální kolo VUT, uzavření výzkumu za uplynulý rok a výběr souhrnných referátů pro celostátní kolo proběhne na fakultách.

2. Základní formou uzavření a zhodnocení výzkumu (i jednotlivých etap), na technické universitě musí být řádná oponentura, která je:

- příležitostí k podrobnému zhodnocení a diskusi o dosažených výsledcích a inspiraci pro další postup a využití,

- důležitým aktem, v němž je prokázáno hospodárné čerpání finančních a hmotných prostředků v souladu s přijatým projektem.

Jinou formou je možné uzavřít pouze drobné úkoly, u nichž by náklady na oponenturu byly výrazně neúměrné v porovnání s přidělenými prostředky.

3. Konání fakultních kol je žádoucí, protože v rámci fakulty mohou plnit obdobné cíle, jaké si klade

v širším měřítku celostátní konference. Kromě toho tato kola jsou velmi vhodnou příležitostí pro získání prezentační praxe pro doktorandy a mladé vědecké pracovníky.

Nabídka BVV

V průběhu října a listopadu byla projednána další varianta konání této konference – konání v době strojírenského veletrhu, tedy vždy v prostorách brněnského výstaviště a kongresového centra.

Vedení BVV i Kongresového centra reagovalo na tuto myšlenku velmi pozitivně a nabídlo nám velmi příznivé podmínky. Po zvážení všech výhod a nevýhod bylo na poradě prorektorů všech zúčastněných škol dne 26. listopadu 1997 rozhodnuto uspořádat konferenci podle původního záměru s tím, že bude dále jednáno s vedením BVV a Kongresového centra o prezentaci nejlepších výsledků této konference formou posterů ve vhodných prostorách na výstavišti při příležitosti konání strojírenského veletrhu.

Z uvedených jednání na BVV vyplynul záměr BVV konat v době strojírenského veletrhu Dny nové techniky pro studenty středních škol i žáky základních škol s cílem zvýšit zájem mládeže o techniku. Za VUT byla tato iniciativa velmi oceněna a byla přislíbena případná pomoc při dodání vhodných exponátů, které by prezentovaly pro mládež přitažlivou formou možnosti studia a uplatnění studentů a absolventů VUT.

Prof. Ing. Jaroslav Kadrnožka, CSc.
prorektor pro tvůrčí činnost

CD-ROM informační databáze jsou přístupné v počítačové síti VUT aneb Nepřijdete-li vy za informacemi, přijdou informace za vámi

Ing. Karen z firmy Albertina Icom přednášel na setkání zájemců o technologii Ultra*Net 22. 10. 1997

Informační databáze na CD-ROM patří v prostředí VUT k využívaným informačním zdrojům. Pro vědeckou a pedagogickou činnost školy jsou nepostradatelné, protože představují veliký informační potenciál: desítky tisíc titulů nových dokumentů utříděných do tematických celků. Profesionální vyhledávací software umožňuje orientaci ve sledovaných oborech a provádění rešeršů podle nejrůznějších kritérií.

Ústřední knihovna má v současné době ve svém informačním fondu 27 titulů databází na CD-ROM: bibliografické, faktografické, výukové. Některé jsou vystaveny v lokální počítačové síti Ústřední knihovny,

jiné jsou přístupné na jednotlivých pracovních stanicích, u kterých jsou připojeny čtečky mechaniky. Jelikož cena předplatného informačních databází představuje mnohdy desítky až stovky tisíc Kč, je efektivní sdílet přístup k nim po počítačové síti. Technickou bariérou jsou však různé vyhledávací programy těchto CD-ROM, které jsou zcela nekompatibilní. Technologické řešení představuje systém Ultra*Net.

Ultra*Net je univerzální CD-ROM server, který umožňuje zpřístupnit tituly *kteřehokoliv* vydavatele. Navíc zabezpečuje dodržování licenčních podmínek vystavených databází a má prostředky pro sledování využití jednotlivých titulů. Obsahuje i technologii pro zrychlení a zlevnění vystavení CD-ROM v počítačové síti – tzv. "precaching", který přenáší data z CD-ROM na pevný disk při zachování kompatibility se software každého titulu. K CD-ROM serveru je možné se připojit – po instalaci tzv. klienta – z operačních systémů Windows 3.11, Windows 95 a Windows NT Workstation. V současné době je toto řešení používáno jak na vysokých školách (např. Masarykova univerzita, Karlova univerzita, Univerzita Palackého v Olomouci), tak i v Národní knihovně ČR a v Knihovně Akademie věd ČR. VUT Brno má zakoupenou licenci pro neomezený

počet uživatelů s maximálně 20 CD-ROM vystavenými pomocí technologie "precaching".

Ultra*Net server je již zprovozněn v Ústřední knihovně a v současnosti probíhá instalace klientského programu na počítače v areálových knihovnách. V další etapě bude nabídnuta možnost downloadu klientského software z domovské WWW stránky Ústřední knihovny.

Po analýze sledovanosti titulů CD-ROM byly pro využívání v počítačové síti VUT vybrány následující:

Compendex – databáze poskytující celosvětový přehled v oblasti všech inženýrských oborů. Sleduje články z časopisů, technické studie, sborníky z konferencí, publikace inženýrských společností. Každý záznam obsahuje bibliografickou referenci a abstrakt. Je čtvrtletně aktualizována.

Metadex – databáze, která poskytuje celosvětový přehled o materiálech (železné a neželezné kovy, polymery, keramika, plasty a kompozitní materiály), jejich vlastnostech, zpracování a produktech. Je rovněž čtvrtletně aktualizována.

ABI Inform Select – ekonomická databáze pro školní a akademické knihovny. Pokrývá 350 nejdůležitějších časopisů z oblasti obchodu a managementu. Je čtvrtletně aktualizována.

Firemní monitor – kombinace čtyř databází: registru organizací, databáze hospodářských informací, databáze podnikatelské inzerce a databáze finančních profilů firem. Je aktualizována čtvrtletně (měsíčně).

Bookfind – databáze, která zahrnuje záznamy o více než 2 milionech publikací vydávaných v anglickém jazyce v USA, Británii, Evropě, Austrálii a Jihoafrické republice. Obsahuje subbázi nakladatelů a vydavatelů s adresami a faxovým spojením.

Další rozvoj zpřístupňování informací na VUT Brno je směřován k zjednodušení přístupu k databázím. I když současná verze systému Ultra*Net je velice uživatelsky přívětivá, je stále nutné na počítač instalovat klientský software. Naším cílem je umožnit přístup k informačním databázím CD-ROM pomocí běžných WWW prohlížečů, a tím je bezproblémově zpřístupnit téměř všem uživatelům VUT. Nově připravované verze systému Ultra*Net (Ultra*Net Web" a Ultra*Net Application Server) již tuto schopnost mají a jakmile budou uvedeny na trh, začneme pracovat na "upgrade" stávající verze.

Co je však nejdůležitější – již v současné době je možné z areálových knihoven přistupovat k CD-ROM databázím v Ústřední knihovně VUT Brno.

Mgr. Nataša Jursová
Ing. Jiří Horský

Nová knihovna

Vytváření sítě moderně vybavených knihoven patří k důležitým úkolům Vysokého učení technického v Brně. Dne 7. října 1997 byla slavnostně otevřena fakultní knihovna a studovny na Fakultě stavební, Veveří 95.

Ve studovnách knihovny, které mají 136 studijních míst, jsou zpřístupněny dokumenty k prezenčnímu studiu. Jsou to encyklopedie, jazykové, výkladové a naučné slovníky, odborné publikace poskytnuté ústavy fakulty a skripta. Ve studovnách o poschodí níže jsou k dispozici zahraniční a české časopisy a denní tisk.

V počítačové studovně je možno vyhledávat informace v Internetu a v databázích na CD-ROM. Přes internetovské adresy knihoven se nabízí možnost vyhledání literatury v jejich katalogích. Výukové videoprogramy je možno sledovat na dvou televizních monitorech.

Absenční výpůjčky se budou poskytovat až po zpracování fondu, který byl získán převodem z některých ústavů fakulty a nákupem nových publikací. Fond bude označen čárovým kódem a zpřístupněn v katalogu v knihovnickém systému Minidokis. Jako čtenářské průkazy budou používány identifikační karty, které budou mít všichni zaměstnanci a studenti fakulty.

Knihovna bude provádět akvizici a zpracování fondu včetně zpracování ústavních knižních fondů, které si pořizují ústavy ze svých prostředků. Bude vyřizovat

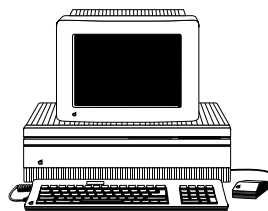
Informace o provozní době a telefonickém spojení do knihovny FAST

Provozní doba: **pondělí – čtvrtek 10–18 hodin**
pátek 10–15 hodin

Telefonní čísla: **7261 170–175**

Fax: **7261 172**

E-mail: Marie Davidová fkdav@fce.vutbr.cz
Alena Bodečková fkbod@fce.vutbr.cz
Marie Čiháková fkcih@fce.vutbr.cz
Jana Chlupová fkchl@fce.vutbr.cz
Dana Kovaříková fkkov@fce.vutbr.cz
ing.Michal Zálešák fkzal@fce.vutbr.cz

požadavky meziknihovní výpůjční služby a zavede evidenci publikační činnosti pracovníků fakulty, diplomových a disertačních prací v upraveném systému Minidokis. Data budou takto současně připravena pro konverzi do mezinárodního systému Sigle.

Fakultní knihovna zajistí informační výuku studentů prvního ročníku tak, aby se seznámili se službami knihovny a naučili se je využívat. Poznají také vyhledávací služby Internetu, vyhledávání v databázích a v katalogích knihoven. Knihovnou by měli projít i studenti vyšších ročníků, protože neměli možnost se s ní seznámit dříve. V tom jistě pomohou všichni přednášející, vedoucí diplomových prací a školitelé doktorandů. Pracovníci a studenti všech fakult mohli knihovnu FAST navštívit při příležitosti prodejní výstavy knih nakladatelství Springer, která proběhla 3.–7. listopadu. Vystaveno bylo tisíc titulů v hodnotě tří miliónů korun. I když se neprodalo výrazné množství publikací, význam výstavy spočíval v tom, že bylo možno prohlédnout si nové knihy daného oboru.

Věříme, že pedagogové a studenti najdou v knihovně a studovnách Fakulty stavební příjemné prostředí a informace, které potřebují pro svoji práci a studium. Dosavadní zájem o poskytované služby je značný (za měsíc listopad navštívilo knihovnu okolo 6000 uživatelů) a potvrzuje význam moderního knihovnicko-informačního střediska fakulty.

Marie Davidová
vedoucí Fakultní knihovny

Postřehy z frankfurtského knižního veletrhu a německých knihoven

Frankfurtský knižní veletrh, který se pořádá každoročně ve Frankfurtu nad Mohanem, nabízí velkou přehlídku nejrůznějších nosičů informací. Knihy, časopisy, turistické mapy, kalendáře, umělecká díla a obrazy a elektronická média jsou vystaveny v působivě uspořádaných expozicích v deseti pavilonech. Projít jenom nabídku vědeckých technických odborných publikací a učebnic zabere celé dva dny. Česká vydavatelství, která se veletrhu zúčastnila, jsme našly v pavilonu mezinárodních vydavatelů.

a na jejich střeších. Ve sbírkách knihovny jsou soustředěny publikace vydávané v němčině. Knihovna dostává jeden exemplář povinného výtisku. Fond knihovny činí sedm milionů svazků a je uložen v obrovském skladišti a ve studovnách. Ve skladišti jezdí motorové vozíky, které převážejí knihy odesílané dále po běžících pásech až na určené místo. Studovna má velké otevřené sály ve třech podlažních úrovních. V multimediální studovně v přízemí je umístěno 40 počítačů s přístupem na Internet a možností vyhledávání

Známa frankfurtská radnice

Univerzitní knihovna Bonn

Všechny pavilony na frankfurtském výstavišti jsou propojeny koridory s běžícími pásy, které umožňují se na chvíli zastavit, anebo ještě více urychlit přesun chůzí po pásu. Spojení mezi pavilony zajišťují také minibusy, které zastavují u každého vchodu do pavilonu. Celému areálu dominuje vysoká administrativní budova ve tvaru tužky.

Knižní veletrh je atraktivní a velmi užitečnou akcí pro vydavatele, obchodníky, knihovníky a všechny zájemce o knižní produkci. Zajímaly jsme se především o ty technické obory, jež se rozvíjejí na VUT v Brně. Podářilo se navázat nové kontakty s vydavateli. S některými dodavateli (Swets, Harraschowitz, Lange und Springer) jsme projednaly otázku přístupu k elektronické podobě periodik. Elektronicky jsou obvykle zpřístupňovány pouze abstrakty časopisů. Přístup k plným verzím nabízejí vydavatelé jen u některých titulů, a to pouze ukázkově, nebo musíte být jejich odběratelem. Zpřístupnění elektronické podoby časopisů vydavatelství Lange und Springer, jež je dodavatelem VUT, se má vyřešit v nejbližší době.

Ve Frankfurtu jsme navštívily také Německou národní knihovnu, která byla založena v roce 1946. V květnu letošního roku byla tato knihovna přestěhována do nové postavené budovy. Celá stavba je kombinací oceli, kovu a skla. Oživujícím elementem je zeleň vysázená mezi kaskádovitě uspořádanými budovami

do jejich studoven prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby.

Další navštívenou knihovnou byla Univerzitní knihovna v Bonnu. Ta byla založena v roce 1818. Během války však byla zničena a z jednoho milionu svazků se zachovala pouze polovina. V roce 1960 se knihovna přestěhovala do nové budovy. Starší fond se vyhledává v lístkových katalogích, nový od roku 1990 v OPAC katalogu. Fond činí dva miliony svazků, 500 tisíc disertací, 500 inkunábulí a 50 databází na CD ROM. Veškeré služby jsou poskytovány zdarma, kromě porízení xero kopií a poplatků za upomínky. Knihovna má 13 tisíc uživatelů. Studovna má k dispozici 200 míst, jsou v ní vystaveny encyklopedie, slovníky, základní díla a časopisy. Čtenáři mají přístup i do skladiště, což využívají zejména při výběru učebnic. Pod okny studovny můžete vidět tekoucí řeku Rýn.

Volně přístupný fond v Univerzitní knihovně v Bonnu a v Národní knihovně ve Frankfurtu není zabezpečován magnetickou ochranou. Místo aby knihovny vynakládaly finance na tato zařízení, mohou své prostředky věnovat na nákup literatury. Zřejmě to bude

Frankfurt – studovna knihovny

Výstaviště Frankfurt

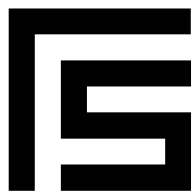

Stánek VUT v Brně

v databázích na CD ROM (asi 100 titulů). Po schodišti přecházíme do studovny, kde jsou přístupny monografie, encyklopedie, slovníky, celkem 40 tisíc svazků. K vyhledávání slouží OPAC (Online Public Access Catalogue) katalogy. Uživatelé mají možnost používat i vlastní notebook. Po dalším schodišti přejdeme do studovny časopisů a denního tisku, kde je vystaveno okolo 900 titulů periodik. Studovny mají k dispozici 350 míst. Dokumenty se mohou studovat pouze ve studovnách, knihovna neposkytuje absenční výpůjčky. Mimo knihovnu půjčuje pouze jiným knihovnám

tím, že Němci mají velký smysl pro zodpovědnost a pořádek a to platí i v německých knihovnách. Návštěva německých knihoven byla inspirující v mnoha směrech. Potěšující je zjištění, že se nyní můžeme i na VUT pochlubit knihovnami, které jsou srovnatelné z hlediska prostorového a technického vybavení i z hlediska poskytovaných služeb.

Marie Davidová
Fakultní knihovna FAST
Mgr. Nataša Jursová
Ústřední knihovna VUT

Tělesná výchova a sport na VŠ

Transformační proces probíhající na vysokých školách od roku 1990 s sebou nese celou řadu zásadních změn organizačního i pedagogického charakteru, které logicky zasahují i oblast tělovýchovy a sportu.

Je neoddiskutovatelné, že tělesné a sportovní aktivity jsou součástí komplexu fyzických, zdravotních, duchovních a společenských aktivit, které vytvářejí profil studentů a patří do studijních programů a ke studentskému životu u nás, stejně jako na všech světových univerzitách. Je však nutné, aby byly prováděny efektivně se skutečným dopadem na vědomí a fyzický stav studentů.

Ekonomické problémy, se kterými se vysoké školy potýkají, dle mého názoru budou pokračovat i v budoucnu. Proto by mělo být naším úkolem hledat a tvořit takový systém a způsob zajištění tělesné výchovy a sportu, který by tuto situaci respektoval.

Žádná škola není tak bohatá, aby mohla zajistit pravidelnou výuku tělesné výchovy všech svých studentů. Kapacita sportovních zařízení a finanční prostředky na to prostě nestačí. To byl hlavní důvod odstoupení od povinné výuky tělesné výchovy na Fakultě strojní.

V průběhu pěti minulých let se potvrdil náš odhad, že nám vlastní kapacity tělovýchovných zařízení zcela naplní studenti, kteří se do tělesné výchovy a sportu zapisují na základě svého zájmu. Na pronájmy bazénů, ledové plochy, kurzů a sportovních aktivit mimo objekty VUT, které probíhají ve značném rozsahu, již škola nepřispívá ani korunu.

Dotazníkovou metodou testujeme již několik let nastupující posluchače 1. ročníků FS, FCH, FP, FA, zda mají zájem se zúčastnit tělovýchovných a sportovních aktivit v průběhu studia, jakých sportů, zdali jsou aktivní sportovci a mají zájem reprezentovat VUT. **Z 996 dotázaných studentů** nastupujících nyní do 1. ročníků studia **má zájem o TV 881 studentů (88,5 %), nemá zájem 125 studentů (12,5 %), z toho 200 je aktivních sportovců, tj. 20 %.**

celkem dotázaných nástup. do 1. roč.	z toho		aktivní sportovci ze Σ dotázaných
	TV ANO	TV NE	
FS	786	102	160
FCH	84	3	10
FA	65	8	12
FP, bakal.	61	12	18
Σ v r. 97–8 dotázaných	996	125	200
	má zájem o TV	o TV nemá zájem	aktiv. sportovců

Tyto argumenty nám dávají signál, kam směřovat tělesnou výchovu a sport na vysokých školách v budoucnu. Proto přispívám do diskuse, kterou otevřel rektor VUT prof. Vavřín na zasedání vedoucích ústavů 16. 9. 1997 několika náměty:

1/ Zařadit TV do kreditního systému studia s minimální hodnotou kreditu, a jednoduše tak sjednotit systém výuky TV na VUT.

2/ Přičlenit k fakultám sportovní zařízení tak, aby jejich provoz byl efektivně a ekonomicky řízen (tzn. areálové uspořádání).

3/ Využít možnosti zapojení externích učitelů, lektorů a odborníků do tělovýchovného procesu, které v našem oboru vede k finančním úsporám a zvýšení kvality výuky.

4/ Zamyslet se nad možností VHČ, která by mohla přinést katedrám potřebné finanční prostředky.

5/ Podporovat reprezentaci VUT na vysokoškolských přeborech a akademických mistrovstvích.

6/ Podpořit činnost vysokoškolských sportovních klubů, které výrazně ovlivňují tělovýchovné a sportovní aktivity studentů i zaměstnanců ve volném čase.

PaedDr. Jaroslav Bogdál, vedoucí KTVS FS

Soutěž nadace Envioptimum

Čtvrtý ročník celostátní soutěže diplomových prací z oblasti tvorby životního prostředí vybrala Ing. Eva Malá, absolventka Ústavu vodního hospodářství krajiny při Fakultě stavební VUT v Brně.

Celostátní soutěž diplomových prací pořádala již po čtvrté nadace Envioptimum při Fakultě strojní spolu s BVV, a.s. a Ministerstvem životního prostředí v rámci doprovodného programu ENVIBRNO. Do finále, mezi nejlepšími 15 ze 73 přihlášených prací (z 23 fakult), se dostalo pět prací z VUT.

Celkovou vítězkou se stala Ing. Eva Malá, nynější doktorandka Fakulty stavební.

Ve své práci navrhla konkrétní řešení vegetační kořenové čistírny odpadních vod v malé obci Olší u Telče. Je to soustava přírodních filtračních vrstev, která nepůsobí v krajině tak rušivě jako klasické čistírny. Vrstvami protéká znečištěná voda, která v konečné fázi dosahuje výborné kvality.

Provozní náklady přírodní čistírny vod, kde nečistoty filtrují kameny, písek, kořeny a různé vegetace, jsou téměř nulové. V naší republice takto funguje asi 40 čistíren.

Předseda poroty hrabě Radslav Kinský gratuluje vítězce Ing. Evě Malé

Průmyslový design ve strojírenství

Na strojních fakultách se mají šanci prosadit technicky založení studenti s výtvarným cítěním – absolventi získají základní znalosti strojního inženýra se zaměřením na designérskou tvorbu. To se odráží ve zlepšených možnostech komunikace designéra s konstrukcí a výrobou. Podniky se dnes nemohou obejít bez designu jako integrální součásti marketingových a manažerských rozhodnutí. Výchova designérů na strojních fakultách k tomu může významně přispět.

Design na strojní fakultě Technické univerzity v Košicích nedávno oslavil 25 let. Při této příležitosti navštívili své slovenské kolegy designéři z Fakulty strojní VUT, kde je obor průmyslový design ve strojírenství zaveden teprve pátý rok. Brněnští si nejenom prohlédli prostory a práce košické Katedry designu, ale zajímali se o studijní programy, doktorandské studium a další otázky, které přináší podobné zaměření výuky.

Na snímku zleva doc. Jan Rajlich a doc. Jaroslav Jarema – vedoucí designu z Brna a z Košic – a designéři Miroslav Zvonek a Ladislav Křenek z brněnské strojní fakulty při prohlídce košického ateliéru designu.

A

V letošním roce se uskutečnil druhý ročník celostátní soutěže o nejlepší urbanistický projekt. Soutěž, která byla vypsaná na popud Fakulty architektury

Výsledky soutěže o nejlepší urbanistický projekt

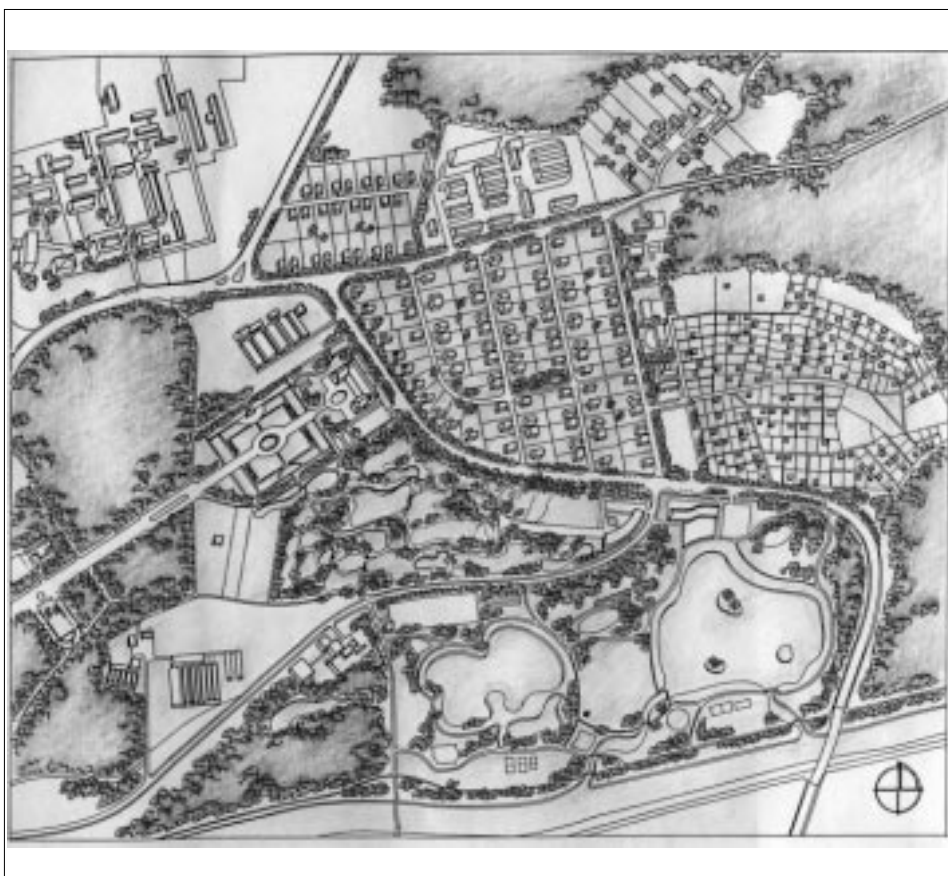
Respektování výše uvedených moderních urbanistických aspektů, dále invence, odbornost, ale i grafická zručnost a sdělnost se staly hlavními kritérii při hodnocení jednotlivých prací. Práce v odborné porotě se zúčastnili kromě zástupců fakult architektury i odborníci z praxe a Ministerstva pro místní rozvoj České republiky. Je potěšitelné, že Fakulta architektury VUT

studentů proběhlo v rámci imatrikulace studentů I. ročníku v Betlémské kapli.

Letos nejvyšší ocenění z brněnských studentů – 2. cenu získala Vendula Kunčíková za urbanistickou studii Staré Osady v Brně–Židenicích, 3. cenu získal Zbyněk Zavřel za studii rodinných domků v Brně–Líšni a jednu z odměn Jiří Šobr za studii nového využití území podniku MILO Olomouc. Vedoucím těchto tří prací byl Doc. M. Konvička. Odměnu rovněž získal David Hromada za práci Havlíčkův Brod–Svatovojtěžská, kterou zpracoval pod vedením Prof. J. Gregorčíka.

Porota hodnotila průběh obou ročníků soutěže velmi příznivě, zejména příležitost vzájemného srovnání jednotlivých tvůrčích přístupů i dosažené výsledky. O tom, že se jedná o kvalitní práce svědčí i ta skutečnost, že loňské projekty Ivy Němečkové – Přerovské laguny a Olgy Žůrkové Přerov – regenerace přednádražního prostoru se úspěšně umístily v soutěži o cenu Bohuslava Fuchse na FA VUT. Práce Venduly Kunčíkové Brno–Sadová, se naopak úspěšně umístila v mezinárodní soutěži s názvem "Různorodé formy bydlení v pluralitní společnosti" zabývající se dnes velmi aktuálním tématem etnických minorit. V soutěži, která proběhla pod záštitou IFHP (International Federation for Housing and Planning) při příležitosti svého kongresu v září 1995 v Belfastu se naše studentka umístila na 3. místě a získala 1. odměnu ze 73 soutěžících z celého světa. I letošní výsledky soutěže o nejlepší urbanistický projekt dávají tušit úspěch oceněných prací ve fakulturních event. dalších studentských soutěžích.

V čem je skryt úspěch? Nejen v již v zmíněné invenci, odbornosti a grafické zručnosti studentů, ale rovněž v konkrétnosti a aktuálnosti zadání. Zadání vycházející z potřeb daného území jsou výsledkem již dlouhodobé spolupráce Ústavu urbanistické tvorby FA VUT

Iva Němečková, 4. ročník – Přerovské laguny – centrum volného času

ČVUT v Praze byla otevřena pro všechny studenty architektury ČVUT, VUT, VŠUP, AVU a jiné studenty z České republiky, kteří během výuky zpracovávali projekty s urbanistickým zaměřením.

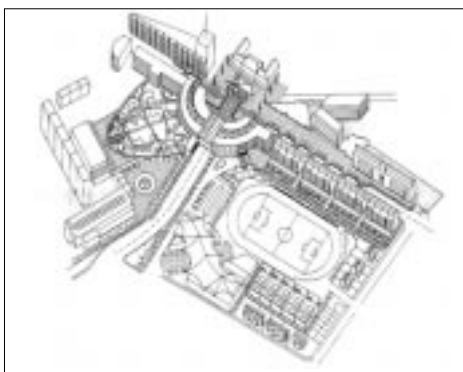
Záměrem vypisovatelů bylo zdůraznit význam a specifickou urbanistickou tvorbu při regeneraci a obnově našich měst a současně zvýšit zájem studentů o obor i zkvalitnit úroveň dosahovaných výsledků. Již delší dobu je při hodnocení kvality studijních a projektových prací i výsledného stavu městského prostředí zdůrazňován spíše parciální pohled na jednotlivé architektury, bez vzájemných funkčních, provozních a prostorových vazeb. Je podceňován kontextuální tvůrčí přístup respektující historické podmínky, specifické charakteristiky jednotlivých městských částí a často i tradiční historií ověřené, stále však platné kompoziční principy. Jsou opomíjeny prostorové vztahy sousedících staveb a celkový výraz městského interiéru – ulic, náměstí, městských částí a nakonec i celého města.

v Brně v tvrdé konkurenci obou soutěžních ročníků nevyšla naprázdno. Naopak výsledky jsou velmi povzbudivé. Vždyt v roce 1996 z celkem osmi ocenění získali studenti Ústavu urbanistické tvorby FA VUT v Brně celkem pět cen a v letošním roce ze sedmi ocenění čtyři ceny.

V loňském ročníku ze studentů fakulty architektury VUT v Brně nejvyšší ocenění – 2. cenu získala Iva Němečková za studii Přerovských lagun, vedoucí práce byl Prof. J. Gregorčík, Ing. arch. G. Kopáček.

Čtyři odměny získali: Petr Ondráček za práci Boskovice – regenerace Židovské čtvrti, Olga Žůrková za práci Přerov – regenerace přednádražního prostoru a Vendula Kunčíková za práci Brno–Sadová. Vedoucím těchto tří prací byl Doc. M. Konvička. Čtvrtou odměnu získal Pavel Ducháček za práci Brno – Mendlovo náměstí, vedoucím práce byl Ing. arch. G. Kopáček.

Výsledky soutěže byly prezentovány na výstavě, která se uskutečnila na ČVUT v Praze a slavnostní ocenění

Vendula Kunčíková – studie Stará osada, Brno–Židenice

v Brně s řadou městských a okresních úřadů. Koncepční orgány těchto úřadů tak prostřednictvím studentských prací získávají nejen nápady a náměty, ale často i reálné podklady ke studiím, územním plánům i projektům.

Doc. Ing. arch. Miloš Konvička, CSc
Ústav urbanistické tvorby FA VUT

Střety? Soužití?!!

Fakulta architektury pořádá každoročně v červenci pro studenty 2. ročníku kreslířskou praxi zaměřenou na kresbu architektury městského interiéru. Tato praxe probíhala postupně v Telči, Lipníku a letos již druhým rokem ve Znojmě. V loňském roce proběhly odborné přednášky pro studenty a zároveň se navázala spolupráce s Městským úřadem a Okresním úřadem města Znojma, které chtěly využít odborných zkušeností a názorů pedagogů i studentů pro řešení svých konkrétních architektonicko-urbanistických problémů.

Prinášíme hodnocení akce z obou pohledů:

Akad. soch. Oldřich Rujbr, FA:

„Dané téma se odvíjí od názorů na řešení vztahu městských památkových rezervací a „agresivity“ podnikatelských zájmů z pohledů architektonického, tvorby koncepce záměrů, památkové ochrany, kulturního, sociologického, ekonomického a marketingové komunikace, pohledů vytvářejících image města a jeho individualitu. Ve Znojmě je tento problém náležitě demonstrován vztahem pivovaru k okolí, s negativními vlivy na městskou památkovou rezervaci a rotundu jako národní kulturní památku.

Tato ústřední tematika je na semináři i výstavě zastoupena konkrétním bakalářským projektem, generelem pivovaru Hostan, dále s ní úzce souvisí příspěvky o ÚP MPR Znojmo a využití, rekonverzi a existenci průmyslových objektů v centrech měst.

S ohledem na fakt, že FA se nachází v Brně, je logické, že některé z příspěvků se zabývají výše zmíněnou problematikou na příkladech z tohoto města. Např. bakalářské práce s tematikou nové zástavby tradičního městského okruhu v Brně. Ostatní příspěvky zpracovávají téma střetu soužití z nejrůznějších pohledů.

Teoretické zaměření semináře včetně souběžné výstavy studentských prací a probíhající kreslířské praxe v ulicích města tak umožňuje „vtažení“ znojemské veřejnosti do odborné problematiky a tříbení i konfrontaci názorů. Doufáme, že akce bude obohacením všech účastníků o konkrétní přístupy a poznatky v dané tematice.

Město s bohatou historií, ale kulturou momentálně orientovanou spíše na „ekonomickou“ turistiku ze sousedního Rakouska, získává příležitost k obohacení svého kulturního programu. Akce může podpořit soužití ve městě a spojovat zájmy všech sociálních skupin na společném rozvoji.“

Jitka Tojšlová, referát kultury, Okresní úřad Znojmo:

„Střety, soužití (nejen) městských památkových center, střety – slovo, znamenající rozpor, protiklad, neshodu, náraz; soužití – v tomto slově cítíme nejen „žití vedle sebe“, ale i „žití spolu“, jde tedy vlastně o vztahy sousedské. Spojením obou slov pak vzniká napětí. Požadavky, představy a možnosti člověka konce 20. století v památkových centrech toto napětí vyvolávají těž, i když často – dle mého názoru – zcela zbytečně.

Pracuji ve Znojmě (v krásném, historickém městě) na okresním úřadu a tzv. vykonávám (s mými kolegyněmi) státní správu na úseku památkové péče (mimo jiné).

Do Znojma jezdí začátkem července na týdenní tzv. výuku v terénu studenti brněnské Fakulty architektury. Znojmo má historické centrum – památkovou rezervaci, a tedy „střety soužití“, fakulta architektury má studenty a pedagogy (schopné, šikovné), kteří tráví výše uvedený týden ve Znojmě.

Byly zadány i studentské práce řešící budoucí provoz pivovaru Hostan (nacházející se v památkové rezervaci v sousedství rotundy sv. Kateřiny) a pivovar nechal zpracovat projekt svůj – takhle nějak vznikl nápad uspořádat odborný seminář, který bude zajímavý pro studenty i tzv. odbornou i laickou veřejnost.

Nápad a téma tedy byly, ochota ke spolupráci také, zbývala maličkost – zařídit vše ostatní (a já děkuji touto cestou všem z fakulty architektury, kteří „to“ zařídili a pokud se neurazí – Oldřichu Rujbrovi zvlášť). Proběhl týden, nabitý a snad i poučný – pro všechny. Určitě by se měl opakovat (a bude!).

A ještě jednou ke „střetům, soužití“.

Množství a význam dochovaných historických památek i celých území jsou v naší republice obrovské, ale úcta k nim naopak (ruku na srdce) malá. Návštěvám se sice máme čím pochlubit, to je však velmi často vše. Tato slova nepřehánějí, toto je skutečnost. Samozřejmě, že ne vše staré je to nejlepší. Je to však doklad vývoje, možností, požadavků, vkusu a umu své doby. A často je to i doklad vtípu a nápaditosti našich předků, kterému by bylo dobré se naučit alespoň rozumět, výborné by bylo jej i chtít. Potom zvládneme i ono soužití bez (zbytečných) střetů a navíc si dochováme i to, co jinde nemají. Ne, ne, toto není obrana památkové péče (tak často zatracované), neboť ona sama vznikla jako reakce na ony „střety“ a dnes má svých i zbytečných problémů také dost. Vtip a nápaditost architektům určitě neschází, ale někdy bývá velmi obtížné tvořit s citem. Obtížné je i svůj nápad prosadit, vysvětlit a uskutečnit – umět komunikovat, přesvědčit – slovy, která mají (původní) význam, neboť ulice Hradní neznamená pivovar a rekonstrukce Špalíčku není totožná s jeho bouráním (nebo ano?). O tom všem a mnohém jiném byl seminář – děkuji!“

Brussels Eureka

5. 11. 1997 – 12. 11. 1997

Účast Fakulty technologické na 46 Světové výstavě inovačního výzkumu a nových technologií přinesla 2 zlaté medaile.

Na výstavě v bruselské hale Les Pyramides bylo zveřejněno více než 1 100 vynálezů ze 40 různých států na výstavní ploše cca 7 000 m². Expozici České republiky, která předváděla

celkem osm patentů, připravily ve spolupráci Český svaz vynálezců a zlepšovatelů a Česká hutnická společnost.

Třinecké železárně předváděly dva patenty, Přerovské strojírna a VIPA Liberec po jednom patentu. Vysoké školy byly zastoupeny jedním patentem z fakulty elektrotechniky a informatiky ČVUT v Praze, jedním patentem z Fakulty farmacie University Karlovy v Hradci Králové a dvěma patenty z Fakulty technologické ve Zlíně VUT v Brně:

Kolomazník K., Vašek V., Janáčková D., Langmaier F., Mládek M. – Enzymatická hydrolyza chromočinných odpadů kožedělného průmyslu, její vizualizace a počítačové řízení.

Baláté J. – Způsob řízení tepelného výkonu horkovodu a zapojení k provádění tohoto řízení.

Oba patenty jsou motivovány potřebou praxe a jsou významným přínosem KNOW HOW svých technologií. **Oba získaly zlatou medaili.**

Tomáš SYSALA

Prof. J. Baláté prezentuje svůj patent.

II. národní fórum o produktivitě

“Podnik světové třídy” se uskutečnilo 16.–17. 10. 1997 ve Zlíně v prostorách Akademie centra FT VUT Brno.

Na základě příznivých zkušeností se stejnou loňskou akcí se k organizování sešli tři partneři, Fakulta managementu a ekonomiky VUT v Brně ve Zlíně, Barum – Continental, s.r.o. Otrokovice a Institut průmyslového inženýrství Liberec. Záštitu nad letošním fórem převzal stejně jako loni pan Tomáš Baťa, prezident Baťa Limited Toronto. Příspěvky přednesli:

- Doc. PhDr. Alois Glogar, CSc. FaME Zlín: Koncepce univerzitního vzdělávání v průmyslovém inženýrství na FaME.

- Prof. Waltr. J. Easdale, Vice president School of Business Ontario. Building a world class manufacturing plant.

- Prof. Kjell. B. Zandin, CMC, H. B. Maynard and Co. Inc., Pittsburg: Vize a role průmyslového inženýrství v prostředí globálního businessu a ekonomiky.

- Doc. Ing. Milan Vytlačil, CSc., Institut průmyslového inženýrství Liberec: Geneze produktivity v realitě podniků ČR.

- Serge Le Berre, Kaizen Institute Altendorf, KAIZEN GEMBA.

- Jiří Jabůrek, MBA, Barum Continental, s.r.o. Otrokovice: Systém flexibilní výroby.

- Prof. Ing. Radim Vlček, CSc., VŠE Praha: Hodnotový management jako vhodný nástroj reengineeringových aktivit.

- Ing. Petr Sehnal, Barum – Continental, s.r.o. Otrokovice: Produktivita – Základ konkurenčního úspěchu.

- Ing. Jiří Appeltauer, Rieter Elitex a. s. Žamberk: Principy týmové práce.

- Ing. Miroslav Staněk, Barum – Continental, s.r.o. Otrokovice: Nové směry vývoje ISO 9000 – vize 2000.
- Dipl. ing. Bernd Britzke, Deutsche MTM-Vereinigung Hamburg: Příspěvek MTM k rozvoji produktivity v moderním průmyslovém podnikání.

- Dr. Ing. Ivan Mašín, Institut průmyslového inženýrství Liberec: Metoda TPM v ČR Vedoucí projektů IP.

- Doc. Ing. Ján Košťuriak, CSc., Žilinská univerzita: Simulace zlepšování výrobních a logistických systémů.

- Kamil Heide, Peguform Bohemia a. s. Liberec: Implementace projektů průmyslového inženýrství.

- Ing. Vlastislav Kuba, CSc., FaME VUT Brno: Podíl marketingových a prodejních činností na realizaci produktivity průmyslového podniku.

Mimo účastníků z řad pedagogů a studentů FaME se zúčastnilo přihlášených 123 účastníků z organizací strojírenství (42), gumárenských a plastikařských (61), energetika (7), chemie (3), školy (3), poradenské organizace a finance (3).

Díky aktivitě účastníků si zachovala akce charakter fóra, neformální výměny zkušeností v diskuzi po každém příspěvku i na společenském večeru. Zástupci tří organizátorů vyjádřili přesvědčení, že v založené tradici budou pokračovat i v příštím roce.

ing. Roman BOBÁK

Napsali o VUT – vystřiženo z tisku

■ *Dobodu o společném provozování studijního centra FernUniversität Hagen v České republice podepsali 4. září rektor Vysokého učení technického v Brně prof. ing. Petr Vauřín, DrSc. a rektor FernUniversität Gesamthochschule in Hagen prof. ing. Dr. Helmut Hoyer. Doboda navazuje na smlouvu o spolupráci mezi oběma vysokými školami z roku 1989 a mění se jí statut Informačního centra FernUniversität Hagen na VUT v Brně na centrum studijní, čímž se rozšiřují možnosti vysokoškolského studia v ČR i v německém jazyce.*

(VIII.–IX. 1997, Podnikání plus Brno)

■ *Efektivní nástroje inovační politiky firem nabízí VUT v Brně. Podle doc. Ing. Bobuslava Bušova metodika tvorby řešení inovačních zadání (TRIZ) vznikala od roku 1946 studiem patentů a postupů řešení technických problémů. Analýzou více než jednoho a půl milionu patentů bylo zjištěno, že nejlepší inovace jsou dosabovány poměrně malým počtem skutečně používaných řešitelských postupů. Metodiku TRIZ používá již řada podniků v praxi, např. ABB, Žďas, Preciosa, ETA, JE Dukovany a další.*

(X. 1997, Podnikání plus Brno)

Slavnostní promoce a imatrikulace studentů

Den studentů – 17. listopad, proběhl v letošním roce na fakultě v duchu slavnostních ceremoniálů.

Po imatrikulaci studentů bakalářského studia oboru Daňové poradenství se pokračovalo dvěma na první pohled odlišnými ceremoniály: promoci studentů MBA a imatrikulací prvních studentů britského bakalářského studia, které jsou spojené s dlouholetou spoluprací Fakulty podnikatelské Vysokého učení technického v Brně a Nottingham Business School z Nottingham Trent University ve Velké Británii.

Studium **Master of Business Administration** organizuje již čtvrtým rokem Ústav nadstavbových studií Fakulty podnikatelské VUT v Brně – Brno Business School. V letošním roce obdrží svoje certifikáty 55 absolventů prvního stupně – Certificate in Management a také budou předány diplomy 23 úspěšným studentům druhého stupně – Diploma in Management Studies.

Britské bakalářské studium je pokračováním a prohlubováním vzájemné spolupráce mezi FP VUT v Brně a NBS z NTU ve Velké Británii. Jedná se o čtyřleté ekonomicko-manažersky orientované studium britského typu Business Finance, zahájené ve školním roce 1997/98. Studium bude zakončeno udělením britského akademického titulu Ba (HONS). Po ukončení tohoto studia má absolvent také možnost pokračovat ve svém manažerském vzdělávání v Master of Business Administration na Brno Business School FP VUT v Brně.

Slavnostní promoce a imatrikulace studentů se zúčastnil prorektor Nottingham Trent University prof. K. Short, děkan prof. M. Reynolds, vedoucí programu řádného studia Dr. R. Graves, druhý tajemník Britského velvyslanectví v Praze T. Brennan, zástupce rektora prof. J. Kadrnožka, děkan FP doc. K. Rais, doc. F. Bartes a další. *PhDr. Iveta Šimberová*

Dne 13. listopadu 1997 uspořádali zástupci firmy TRANSTECH-TOOLING s. r. o. workshop pro studenty navštěvující kurs *Technologie neklasických materiálů*.

Ing. Drápela s kolegou seznámili studenty FaVU s bohatým sortimentem firmy, která je výhradním zástupcem německé firmy SIKA Chemie GmbH.

Výklad o vlastnostech a použití a vzorky nejrůznějších pryskyřic a materiálů mohly studenty inspirovat pro konkrétní projekty a záměry v umělecké praxi. Vyšší pořizovací cena těchto kvalitních materiálů brání jejich rozšíření, vedení firmy hledá způsob, jak některé zajímavé projekty studentů sponzorsky podpořit. Některé vzorky materiálů budou moci studenti vyzkoušet v nejbližších cvičeních kursu *Technologie neklasických materiálů*.

Jiří Sobotka
FaVU VUT v Brně

HI-TECH/UMĚNÍ

V říjnu proběhl již 4. ročník výstavy, každoročně pořádaný FaVU VUT v Brně, jejím ateliérem *Video-Multimedia-Performance* a firmou *Silicon Graphics*, s finanční podporou *Open Society Fund* a *Sorosova centra současného umění*.

Výstava se konala od 9–23. října ve všech prostorách Domu umění. Oproti předchozím ročníkům akcentovala především téma, kterým byly *Symptomy* a domácí léčebné prostředky. Mohlo by se zdát, že jde o lékařskou oblast, ale koncepce je mnohem širší, snaží se dát možnost pro řešení i problematických otázek, týkajících se současné společnosti a kreativity jednotlivých nezávislých umělců, uměleckých skupin a způsobu, jakým reflektují současnou situaci a trendy. Na nová média se totiž můžeme dívat jako na nositele rychle se šířící civilizační choroby, ale na druhé straně lze tyto práce chápat i jako léčebný prostředek a jejich autory jako diagnostiky či léčitele. O koncepci výstavy a výběr děl se postarala Jennifer de Felice.

Ve výstavních prostorách se objevily práce studentů ateliéru vedle prací pedagogů a zahraničních autorů. Představili zde nejrůznější díla od tištěného obrazu, performance a fotografie, přes videoprojekci nebo obraz na monitoru, až po multimediální interaktivní instalace, včetně projektů na WWW. „Nevystavujeme jen věci, které jsou ovlivněny technologií, ale i věci, které jsou třeba kriticky konfrontační. Výstava je do určité míry dílna, většina věcí vznikla jen pro ni,“ řekl při jejím zahájení Tomáš Ruller. Výstava se snažila odpovědět na sporné a problematické otázky: výhody, nevýhody a rizika informačních technologií v umění a kultuře, kulturní diverzita a srozumitelnost, jak jsou prezentovány nebo stírány zvláštnosti v umění nových a „starých“ médií.

Kurátorka výstavy, Jennifer de Felice o tom říká: „Myslím si, že pojem *hi-tech umění* je dost omezený a mylně dává divákům dojem, že najdou díla, vytvořené nejdokonalejší technikou. Tedy letos jsem se pokusila najít díla, které používají technologie v kreativním procesu, ale jejich podoba může být velmi běžná, např. video, film, fotografie, plakáty, knihy, atd. Koncept *hi-tech* je velmi populární, ale vytváří to jistě hierarchie mezi uměním klasickým – jako je malba, sochařství, ale i video a novými médii. Není pochyb, že veřejnost potřebuje umění překonávající, poučující a takové, které vytvoří prostor pro myšlení a zkoumání témat, týkající se současné doby – to je to, čím je pro mě *hi-tech*. Něco, co se odehrává právě teď.“

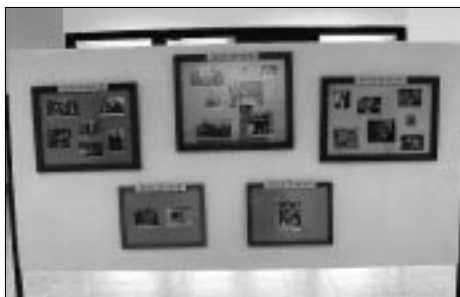

Nadja Slovákova představila svou videoinstalaci „The Look“ (Pobled), ve které konfrontuje diváka s pocitem odcizení míjejících lidských tváří.

Francouzská umělkyně Orlan, o kterou je na mezinárodních scénách velký zájem, má velice náročné projekty. Patří mezi kontroverznější umělce a její tvorba by vydala na samostatné sympozium. Zabývá se přeměnou vlastního těla prostřednictvím plastických operací i počítačových možností, aby dosáhla podoby „svaté Orlan“ dle vzoru klasické estetiky. Díky finanční pomoci *Alliance française* zde mohla představit svůj velký světelný panel.

Festival se neomezil pouze na prostor Domu umění, jeho stopy jsme nacházeli i ve městě. Šlo o projekt VERGESSEN – Zapomenout – mezinárodní skupiny přibližně 30 lidí z nejrůznějších oborů, kteří se stále víc orientují na aktivní a produktivní stránky zapomínání. Ve středu města jsme mohli vidět sloup, kam bylo možné vhodit lísteček s přáním zapomenout cokoliv.

Milan Kincl ve své práci *Fetiš je fetiš zkoumá roli média a člověka v médiu*. Mezi skutečnými osobami zachycenými ve výstřizích z novin a časopisů nacházíme postavu samotného autora, který se stává součástí popisovaných událostí.

Markus Kaech dovezl ze Švýcarska svůj *Institut pro mediální nemoci*. Přivádí nás do kompletně zařízení lékařské ordinace a ukazuje možné nově vznikající a rodící se nemoci zachycené na počítačově deformovaných nástěnných obrazech.

Pozorní chodci si mohli všimnout obnovené neonové světelné girlandy na ulici Kobližná, jedné z nejfrekventovanějších brněnských ulic, která je směsicí všech dekád tohoto století. Upozorňuje nás na předměty, které, ač neslouží svému původnímu účelu, jsou jakousi tichou kulisou města, kterou už nikdo nevnímá a neobdivuje. Obnovu girlandy provedla firma NEON, která tyto reklamy v sedmdesátých letech vyrobila. Po celou dobu výstavy probíhala řada doprovodných akcí: performance, na nichž postupně vystoupili Milan Kozelka, Quido Sen, Dorothea Rustová, Jeremias Schwartzter, Richard Fajnor a Stanislav Filip, promítání, prezentace studentských prací z pražské FAMU, kterou uvedl nový asistent AVMP, PhDr. Vančát. Zajímavé spojení nejnovějších hudebních trendů s tematickou audiovizuální produkcí přinesl Auditorium z Vídně, pořadaný 19. 10. večer v areálu památkově chráněné staré továrny Vaňkova.

Výstava Hi-Tech/Umění předvedla projekty, které jsou jistě kontroverzní a často překvapivé a liší se od toho, co jsme zvyklí vidat na výstavách, zvláště v Domě umění. Jejich témata se mnohdy vymykají všem rozpravám o umění, ale zasahují přesto do našich zážitků a zkušeností. Obchody, veřejná místa, rozhlas, televize, průmyslové haly, auta, noviny, hospody a pracoviště se stávají komunikačními rozhraními mezi projektem a publikem. *Mgr. Daniela Veškrnová*

Prof. Ing. Dr. techn. Jan Novák

Ve studijním roce 1926 – 1927 vystřídal Bobumila Vlčka ve funkci rektora školy profesor analytické chemie Jan Novák

Jan Novák se narodil dne 4. 5. 1881 v Prostějově jako syn obchodníka. Po maturitě na prostějovské reálce studoval v letech 1899–1901 chemii na České vysoké škole technické v Praze. Od roku 1901 pokračoval ve studiu na technice ve Vídni, kde v roce 1903 úspěšně vykonal druhou státní zkoušku. Kromě toho absolvoval jednosemestrové doplňovací studium na polytechnice v Curychu. V letech 1903–1904 působil jako asistent na české vyšší průmyslové škole v Praze. V roce 1906 byl na ČVŠT jmenován doktorem technických věd. Od května 1906 do prosince 1912 byl nejprve asistentem, později adjunktem Zemského výzkumného ústavu zemědělského v Brně. V roce 1911 se habilitoval na brněnské české technice pro obor organická chemie. V listopadu 1912 byl jmenován mimořádným profesorem analytické chemie – vedle profesora B. Kužmy se tak stal druhým profesorem nově zřízeného odboru chemického inženýrství české techniky v Brně. Začátky budování ústavu analytické chemie byly velmi svízelné. Protože pro tento ústav nebyly připraveny žádné místnosti, byl provizorně umístěn ve sklepních prostorách novostavby techniky na Veverí 95. Po obtížném jednání s vídeňským ministerstvem financí bylo dosaženo schválení pronájmu celé budovy na Augustinské (dnes Jaselské) ulici č. 18. Adaptační práce, které byly přerušeny válečnými událostmi, mohly být obnoveny až po návratu profesora Jana Nováka ze čtyřleté aktivní vojenské služby. Vnitřní zařízení ústavu bylo dokončeno v roce 1919. V témže roce byl Jan Novák jmenován řádným profesorem analytické chemie. Ve studijním roce 1919–1920 zastával funkci děkana odboru chemického inženýrství.

Kromě profesury analytické chemie suploval Jan Novák osm let (od roku 1918 do roku 1926) chemickou technologii potravin pro posluchače 4. ročníku. Se svými asistenty se zabýval pracemi o karbidech hořčičku, o produktech hydrolyzy bílkovin, o elektrolytickém stanovení antimonu a o vlivu ozónu na oxidaci alkoholů a umělé stárnutí lihovin. Velkou pozornost věnoval začínající výrobě plastických hmot a získal v tomto oboru i několik společných patentů. Byl spoludržitelem továrny na přístroje chemického a potravinářského průmyslu Aparatea, poradcem továrny na umělé fenolformaldehydové pryskyřice firmy Regal a spol. v Brně a členem dozorčí rady hornického podniku Corona v Karlových Varech.

Profesor Jan Novák zemřel dne 16. 2. 1929 v Brně.

Cyklus „Rektoři VUT“

Prof. Ing. Karel Šimek

Ve studijním roce 1927 – 1928 se stal rektorem brněnské české techniky profesor Karel Šimek.

Karel Šimek se narodil dne 13. 4. 1880 v Třebosticích v Českého Brodu. Po maturitě na vyšší reálce v Praze v roce 1898 pokračoval ve studiu na pražské technice. Po ukončení studia inženýrského stavitelství pracoval rok jako inženýr na stavbě dráhy Jičín–Turnov u firmy J. Kruliš. V letech 1904–1906 byl asistentem a konstruktérem u profesora A. Velflíka na ČVŠT v Praze. V roce 1906 opět vyměnil školu za praxi a až do roku 1913 pracoval v Pražské mostárně, filiálce Českomoravské továrny na stroje, kde vypracoval řadu detailních projektů železných konstrukcí, a to jednak mostních, jednak konstrukcí stavitelství pozemního a vodního.

V lednu 1914 byl Karel Šimek jmenován mimořádným profesorem české techniky v Brně. O šest let později – v roce 1920 – se stal řádným profesorem statiky se základy grafické statiky, železných staveb pozemních a encyklopedie technické mechaniky. V letech 1916–1917 a 1919–1920 byl děkanem odboru inženýrského stavitelství a zeměměřičského inženýrství, ve studijním roce 1932–1933 děkanem odboru architektury a pozemního stavitelství.

Kromě značných učebních povinností byl profesor Šimek v neustálém spojení s praxí a vypracoval řadu projektů vlastních konstrukcí (otočné jeřáby, jeřábové vozy, gradační věž, čelist a trupy stavidel pro hydrocentrálu aj.). Od počátku spoluvytvářel základy českých vědeckých institucí, celostátních i místních. Byl členem České matice technické, Masarykovy akademie práce, předsedou Svazu vysokoškolských profesorů, členem četných odborných a zkušebních komisí. Dnem 31. 3. 1951 byl profesor Karel Šimek ze zdravotních důvodů penzionován.

Zemřel v roce 1956.

Pravidelným čtenářům rubriky „Rektoři VUT“ jistě neuniklo, že téměř v každém následujícím studijním roce nastupuje do čela školy nový rektor.

V období od založení školy do počátku 50. let byl totiž rektor volen každoročně, a to na schůzi profesorského sboru. Volba všech akademických funkcionářů, tj. rektora a děkanů fakult, byla poté potvrzena výnosem ministerstva školství. Zástupcem rektora byl automaticky dřívější odstoupivší rektor, zvaný prorektor, čímž byla zachována kontinuita úřadu. Rektor zastupoval školu na veřejnosti a při jednání s úřady a reprezentoval ji při slavnostních událostech. Ve skutečnosti však školu řídil a o všech zásadních záležitostech rozhodoval profesorský sbor, jehož

členy byli všichni řádní a mimořádní profesori a dále dva volení zástupci docentů. Schůze profesorského sboru se konaly s výjimkou prázdnin každý měsíc. Když bylo třeba projednat něco naléhavého a důležitého, scházel se sbor na mimořádných zasedáních. Před volbou akademických funkcionářů na studijní rok 1920–1921 bylo dohodnuto, že rektori budou voleni střídavě z jednotlivých odborů, a nikoliv postupně podle služebního stáří, jak tomu bylo dopsud.

Inaugurace – slavnostní uvedení nového rektora do úřadu – byla z hlediska vnitřního života školy vždy významným ceremoniálem. Účastnili se jí zástupci státních, zemských a městských úřadů, zástupci ostatních brněnských vysokých škol, průmyslu, studentů atd. O inauguraci nového rektora se psalo v tisku, který uveřejňoval kromě fotografie nastupujícího rektora i výňatky z jeho projevu. Publikoval rovněž citace ze zprávy odstoupujícího rektora, který předkládal stručný přehled událostí a činnosti ze uplynulý studijní rok a uváděl nového rektora do funkce.

Nový rektor nejprve poděkoval za poctu a důvěru, kterou se mu zvolením do čela školy dostalo, a poté přednesl "dle starého obyčejce" přednášku z vědního oboru, který na škole zastupoval.

V archivu VUT v Brně je poprvé doloženo konání této slavnosti na naší škole v roce 1919, kdy se dne 31. října funkce rektora ujal profesor Vincenc Hlavinka, který proslovil přednášku "O úkolech vodního hospodářství v době poválečné". Tradice konání této slavnosti byla přerušena v roce 1938. K jejímu obnovení došlo až po deseti letech, kdy byl dne 24. ledna 1948 do funkce rektora slavnostně uveden profesor Václav Kubelka.

Projevy odstoupujícího a nastupujícího rektora byly rovněž vydávány tiskem v plném znění. Nyní slouží jako velmi cenný historický pramen k dějinám naší školy. Škoda jen, že v archivu VUT v Brně nejsou dochovány kompletně.

PhDr. Renata KREJČÍ
Archiv VUT

24. 1. 1948 – Instalace rektora VŠT v Brně, Václava Kubelky

Gymnázium Kpt. Jaroše oslavilo 130 let vzniku

Oblédneme-li se zpět do minulosti, můžeme konstatovat, že neexistuje prakticky žádný společenský, vědecký či umělecký obor, ve kterém by některý ze studentů, absolventů nebo profesorů tohoto gymnázia nevynikl. Tak například v literatuře to byli František Bartoš, Karel Čapek, Vilém Mrštík, Petr Bezruč, Milan Kundera, básníci Ivan Blatný, Zdeněk Rotrekl a Josef Suchý, překladatel antických děl Ferdinand Stiebitz a historik Brna František Šujan. V přírodních vědách vynikli Karel Absolon a Edvard Formánek, v medicíně mj. zakladatel onkologického ústavu na Žlutém kopci Jaroslav Bakeš, v psychologii Robert Konečný, ve výtvarném umění malíř Alfons Mucha, v teologii brněnský biskup Karel Skoupy, v politice syn zakladatele Lidových novin Jaroslav Stránský, v hudbě nejvýznamnější český skladatel druhé poloviny 20. století Jan Novák. Z těch nejmladších jsou neznámější šachista Pavel Blatný, gymnastka Lenka Ouleblová, krasobruslařky Kateřina Mrázová a Radka Kovářiková či osobitý budebník, výtvarník a fyzický básník Petr Váša. Gymnázium na třídě Kapitána Jaroše je škola se slavnou minulostí, ale i nadějnou přítomností a budoucností. Potvrzují to i výsledky výzkumu Ústavu pro informace ve vzdělávání SET 95, kde se v ukázce školy umístilo gymnázium na prvním místě mezi všemi středními školami v České republice.

Gymnázium v Brně na třídě Kapitána Jaroše je škola s bohatou tradicí. Bylo otevřeno v roce 1867, kdy se po prohrané prusko-rakouské válce habsburská dynastie snažila získat podporu u národů monarchie. Zřízení gymnázia prolomilo bariéru germanizačního úsilí a bylo počátkem českého středního školství na Moravě, začátkem a zdrojem vědeckého a uměleckého života a předstupněm vysokého učení v Brně. Profesori gymnázia byli většinou vynikající vědci a často položili základy vědeckého bádání ve svých disciplínách. Prvořadý význam pro moravskou etnografii mají práce Františka Bartoše, Antonín Vašek zahájil poslední fázi bojů o podvržené rukopisy, první českou studii z matematiky na Moravě otiskl roku 1870 Adam Stošek, optické pokusy konal světově proslulý fyzik František Koláček, skvělé dílo o moravské květeně vytvořil Edvard Formánek, do naší historiografie se zapsali Václav Royt, František Kameníček a František Šujan. Profesori gymnázia také redigovali první a po určitou dobu jediný český vědecký orgán na Moravě, Časopis Matice moravské. Teprve po vzniku české techniky v roce 1899 a univerzity v roce 1919 ustoupil badatelský význam gymnázia do pozadí.

Gymnázium si velmi brzy po svém založení získalo pověst přísné a náročné školy. Počet žáků stále vzrůstal a dvě budovy v ulici Na hradbách (nyní Rooseveltova), kde byla škola provizorně umístěna, už byly nevyhovující. V roce 1882 získala škola povolení ke stavbě nové budovy v místech bývalého Hutterova rybníka v blízkosti Lužánek. Stavba trvala pouhý jeden rok, 11. dubna 1883 byly zahájeny výko-

pové práce a 18. září 1884 byla budova slavnostně otevřena. Příznivý vývoj školy narušila až první světová válka. Tehdy budova sloužila jako vojenská nemocnice a vyučování bylo převedeno do učitelského ústavu na Starém Brně. Mnoho profesorů i žáků bylo povoláno do vojenské služby a řada z nich položila život v boji za svobodu českého národa. Po vyhlášení samostatnosti 28. října 1918 se opět začalo s pravidelnou výukou.

K rozsáhlé adaptaci a zvláště nadstavbě 3. poschodí (stála přes dva miliony korun) došlo v roce 1936. Toto poschodí sice částečně porušilo jednotný styl budovy, ale umožnilo značné rozšíření počtu tříd. Zároveň bylo instalováno elektrické zvonění a školní rozhlas, dosavadní vytápění kamny na uhlí a koks bylo nahrazeno ústředním topením.

Pak nastalo další z těžkých období našich novodobých dějin, fašistická okupace, která těžce zasáhla studenty i profesory gymnázia. Zahynul ředitel dr. Josef Kudela a dalších sedm profesorů, z řad studentů je známo padesát devět obětí. Znovu, stejně jako za první světové války, se muselo gymnázium stěhovat, tentokrát do Králova Pole, protože budovu školy zabrala Luftnachrichtenkompanie.

Po válce bylo vyučování obnoveno již 24. května 1945. Ale po několika letech klidné existence přišly další problémy. V roce 1952 bylo gymnázium "dáno do klidu", což byl oficiální název pro zrušení gymnázia; jeho zbylé třídy byly přičleněny ke Gymnázium dr. Z. Nejedlého (to bylo po roce novým školským zákonem reorganizováno na jedenáctiletou střední školu, která se posléze odstěhovala). V budově byla umístěna základní devítiletá škola, která se od roku 1963 stala experimentální matematickou školou.

Po velkém úsilí se podařilo gymnázium obnovit k 1. září 1969. Tehdy se však podstatně změnilo zaměření školy. Místo klasického měla výrazně matematický charakter. V roce 1984 byla změna dovršena, neboť škola byla zařazena do sítě gymnázií se zaměřením na matematiku. Toto období, které trvá až do současnosti, je charakterizováno vynikajícími úspěchy studentů především v matematice a fyzice (vítězové mezinárodní matematické a fyzikální olympiády, studijní pobyty v zahraničí i úspěšné studium na vysokých školách).

Při příležitosti oslav 130 let od otevření prvního českého státního gymnázia v Brně uspořádal Klub absolventů spolu s ředitelstvem gymnázia a dalšími příznivci školy řadu akcí:

Významnou součástí oslav bylo sympozium „Gymnázium jako kulturní fenomén“, které se uskutečnilo ve dnech 5. a 6. června 1997 v aule Právnické fakulty MU (slavnostní zahájení) a v Kongresovém sále hotelu Intenational (pracovní část).

Hlavní oslavy, které vyvrcholily v sobotu 27. září 1997, trvaly celý poslední zářijový týden. V pondělí 22. září v dopoledních hodinách navštívil gymnázium předseda vlády České republiky Václav Klaus. Většinu času pobytu na gymnázium věnoval besedě

Studentka gymnázia vítá premiéra Václava Klause

Paní Ali Block-Absolonová s ředitelem gymnázia RNDr. I. Herrmanem

se studenty, při níž zodpověděl řadu dotazů z nejrůznějších oblastí politického a veřejného života.

Další akcí spojenou s výročí byla přednáška Mrs Ali Block-Absolonové, členky American Orchid Society, studentky našeho gymnázia v letech 1933–37, na téma „Lidožrouti mezi orchiděmi – Papua-Nová Guinea“. Přednáška se uskutečnila ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou MU ve čtvrtek 25. září v 18 hodin ve zcela zaplněné aule této fakulty na Kotlářské ulici.

V pátek 26. září v 10 hodin se v Čestném rondeau Ústředního hřbitova sešli zástupci ředitelství a studentů gymnázia s paní Ali Block-Absolonovou, aby se poklonili památce jejího otce, profesora Karla Absolona, od jehož narození uplynulo právě 120 let. Sobotní slavnostní den začal v 8.30 bohoslužbou v chrámu sv. Tomáše, kterou celebrouval Mons. ThDr. Josef Koukl, biskup litoměřický (abs. 1945).

Účastníci „Dne otevřených dveří“ se ve více než dvou hodinách seznámili jak s historií, tak i se současným životem školy.

Osłavy pokračovaly od 14.00 slavnostním shromážděním v Janáčkově divadle. Vysoké školy byly zastoupeny Masarykovou univerzitou a Vysokým učením technickým. Jejich pozdravy tlumočili prorektoré prof. MUDr. Pavel Bravený, DrSc. a doc. RNDr. Petr Dub, CSc.

RNDr. I. Herrman,
ředitel gymnázia

Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových

Správa NADÁNÍ Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových v zastoupení jejího předsedy Doc. PhDr. Jaroslava Nedvěda, CSc. a tajemnice PhDr. Dagmar Rýdlové a za přítomnosti prorektora VUT v Brně prof. Ing. Jaroslava Kadrnožky, CSc. udělila dne 13. 11. 1997 v zasedací místnosti rektorátu VUT stipendium studentům VUT v Brně, kterými chce alespoň zčásti eliminovat nepříznivou situaci v důsledku červencových povodní v roce 1997.

Stipendium ve výši 1200 Kč měsíčně prozatím na zimní semestr školního roku 1997/98 bylo uděleno:

Richardu Brázdovi – FEI VUT v Brně
Rostislavu Hlávkovi – FS VUT v Brně
Radovanu Zrůbkovi – FAST VUT v Brně
Zbyňkovi Pospíšilovi – FAST VUT v Brně

Pokud studenti řádně splní svoje studentské povinnosti zimního semestru škol. roku 1997/98, bude jim poukázáno stipendium i na letní semestr.

Možnost udělit výše uvedené stipendium není uzavřena. Studenti se mohou prostřednictvím studijních oddělení fakult o stipendium ucházet. Podmínky udělení stipendia jsou k dispozici na studijních odděleních.

Dále správa NADÁNÍ Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových akceptovala návrh vedení VUT v Brně a udělila CENU Josefa Hlávkovy 1997 absolventům VUT v Brně Ing. Pavlu Rudolfovi z FS a Ing. Karlu Víchovi z FS.

Toto ocenění spolu s finanční odměnou ve výši 20 000 Kč jim bylo předáno dne 17. listopadu. Předání Ceny se zúčastnil za VUT v Brně Doc. RNDr. Petr Dub, CSc., prorektor pro vzdělávací činnost.

Marcela Surá
referát prorektorů

Výstava „Studenti v cizině“

Dne 26. listopadu byla v aule rektorátu VUT zahájena výstava „Studenti v cizině“. Zahraniční oddělení VUT již tradičně zorganizovalo výstavu prací studentů, které vznikly na zahraničních vysokých školách v rámci projektu TEMPUS.

Tato akce umožnila setkání všech zájemců o studium v zahraničí i výměnu zkušeností se studenty, kteří tuto příležitost již měli.

Prof. Ing. arch. Helena Zemánková, CSc.

Objektivem Přemysla Janíčka

Ve dnech 19.–22. 11. 1997 se uskutečnil v pavilonu H na BVV již IV. ročník veletrhu pomaturitního vzdělání GAUDEAMUS '97. Odborným garantem veletrhu bylo VUT v Brně, zastoupené děkanem FEI doc. Ing. J. M. Honzíkem, CSc. Organizačním garantem byla softwarová společnost MP-Soft Brno, zastoupená Ing. P. Mikulou, ředitelem společnosti. Čtvrtý ročník veletrhu sponzorovaly a organizačně podpořily Brněnské veletrhy a výstavy, a.s.

Na tiskové konferenci se diskutovalo nejenom o ekonomice, ale i o způsobu organizace veletrhu. Byly zhodnoceny předcházející ročníky a zvláště pak projednávána ekonomika a perspektivy ročníků následujících.

V roce 1996 navštívilo Gaudeamus 21 500 účastníků. Z toho téměř 800 odborníků z řad ředitelů, učitelů, pedagogických pracovníků a pracovníků pracovních úřadů. Počet návštěvníků výstavy v roce 1997 dosáhl vlivem nepříznivého počasí čísla 19 000.

*P. Hendrychová
FP VUT v Brně*

Memorial Petra Zezuly

I. ročník závodu v obřím slalomu na umělé hmotě

Katedra tělesné výchovy Fakulty strojní uspořádala ve středu 19. listopadu závod v obřím slalomu na umělém svahu, který se jel současně jako I. ročník Memoriálu Petra Zezuly, studenta FS, který tragicky zabýval 4. října 1997 při práci na sjezdovce na Fajtově kopci ve Velkém Mezičicích. Petr Zezula zvítězil v předchozích 2 ročnících a reprezentoval ČR i VUT v Brně na juniorských mistrovstvích světa v travním lyžování.

Na startu se sešlo 34 lyžařů amatérů z brněnských vysokých škol. Na náročné trati obřího slalomu postavené dr. Podešvou prokázali studenti dobrou lyžařskou výkonnost a zejména zájem o tuto formu měření výkonnosti.

V kontrastu s bezchybně fungující organizací pořadatelů z KTVS FS byl jen stále se zhoršující stav lyžařského svahu.

Výsledky :

MUŽI

1. ZBOŘIL Luboš	start. č. 4	VSK FS	celk. čas	44,56
2. POKORNÝ Jan	19	FS VUT		44,70
3. ANDRES Martin	8	FP VUT		45,56

ŽENY

1. MASTNÁ Jaroslava	11	FAST VUT		53,59
2. KUBIŠOVÁ Dita	7	FAST VUT		57,25
3. KŘEŠŤÁKOVÁ Mart.	1	VFU		58,47

DRUŽSTVA

1. ZBOŘIL Luboš	4	VSK FS		
JUŘÍČEK Radek	5	VSK FS		
BULIČKA Michal	2	VSK FS		
KŘEŠŤÁKOVÁ Mart.	1	VFU		98,85
2. POKORNÝ Jan	19	FS VUT		
KELLER David	18	FS VUT		
KELLER Dan	17	FS VUT		
VAŠOVÁ Jana	16	FS VUT		102,55
3. ČERNÝ Roman	28	MZLU		
BLÁŽEJ Viktor	29	MZLU		
VRBA František	31	MZLU		
CHMELOVÁ Šárka	30	MZLU		103,43

*PaedDr. Jaroslav BOGDÁLEK
vedoucí KTVS FS*

Brněnští Aligátoři ukončili sezónu 1997

Dne 12. listopadu se v pavilonu O brněnského výstaviště uskutečnilo slavnostní zakončení sezóny univerzitního sportovního klubu amerického fotbalu Brno Alligators. Na tento slavnostní večer přijali pozvání zástupci sponzorů klubu a zástupci vysoké školy: Ing. Stanislav Jansa, tajemník Fakulty strojní VUT a RNDr. Hana Lepková, tajemnice Katedry tělesné výchovy a sportu.

Zbýnek Zelinka, manažer týmu, bilancoval: "4 prohry, 4 výhry a 2 kontumační výhry v základní části ligy. Postup do playoff byl radostný leč prohra o jeden bod byla trpká. Nedostatek hráčů se ukázal jako největší handicap. Proto jsme provedli velký nábor nových hráčů." V poděkování jmenoval lékaře, komentátory, organizátory, sponzory a hlavně kouče, pana Johna Crofta (USA), který uvedl:

"S letošní sezónou jsem celkem spokojený, i když se nám nepodařilo dosáhnout na začátku sezóny vytyčeného cíle, kterým byl postup do finále. Stejně tak jako loni jsme se museli podělit o 3.– 4. místo s Prague Lions /pozn.: hraje se americkým způsobem – tj. dále potom se již nehraje o 3. a 4. místo/. Změna nastala na

prvních dvou místech, kde se oproti loňské sezóně na prvním místě umístili Oceláři z Ostravy před Pantery Prahy. To, že po 3 letech neporazitelnosti Prague Panthers dokázali Ostrava Steelers změnit tento stav, považuji za velký úspěch ostravského týmu. V závěru ligy nám chyběli hráči. Velkou část viny na tom nese česká armáda, která "vzala" 5 našich nejlepších hráčů zrovna v nejtěžších chvílích, kdy jsme je potřebovali v semifinálovém utkání".

Hlavní kouč Jonathan Croft a trenér obrany Robert Clark udělili tato ocenění:

nejlepší hráč útoku: receiver – č. 85 – Luděk Skoupý
nejlepší hráč obrany: linebacker – č. 51 – Miroslav Matějčiček
ocenění za nejtvrďší údery: safety – č. 24 – Darren Duncan /USA/
"cena trenéra" motto "tělem a duší oddán hře": linebacker – č. 44 – Alen Svoboda
nejhodnotnější hráč sezóny 97: linebacker – č. 51 – Miroslav Matějčiček
nejvíce zdokonalený hráč: receiver – č. 84 – David Brudna
nováček roku: offensivelineman – č. 67 – Tomáš Lazar
cena za hru na 110 %: offensivelineman – č. 92 – Aleš Malásek
ocenění za nejvíce odběhaných yardů: runningback – č. 35 – Robert Šamšula
ocenění za nejvíce chycených přihrávek: receiver – č. 875 – Luděk Skoupý
ocenění za nejvíce skórovaných bodů: runningback – č. 35 – Robert Šamšula
"Zlatá paže": quarterback – č. 12 – Jaroslav Kudela
útočný lineman roku: offensive lineman – č. 70 – Stanislav Glaser
"Zlodějská cena": cornerback č. 34 – Michal Karas
nejlepší hráč speciálních týmů: linebacker č. 52 – František Dobiáš.

(red.)

Volejbalový turnaj

28. 11.–30. 11. 1997 pořádala KTVS FS 2. ročník volejbalového turnaje vysokoškolských družstev. V kategorii mužů startovalo 6 mužstev, v kategorii žen změřilo své síly 5 družstev a v mix volejbalu se utkalo 6 čtveřic.

Muži odehráli v základní skupině 15 utkání na 3 odehrané sety. Ženská družstva odehrála celkem 10 utkání, která rozhodla o celkovém vítězi turnaje. Pod mužskou síť (243 cm) na zmenšeném hřišti (9 m x 6 m) bojovala družstva 2 mužů a 2 žen. V mixovém turnaji bylo odehráno celkem 15 zápasů, které určily vítěze.

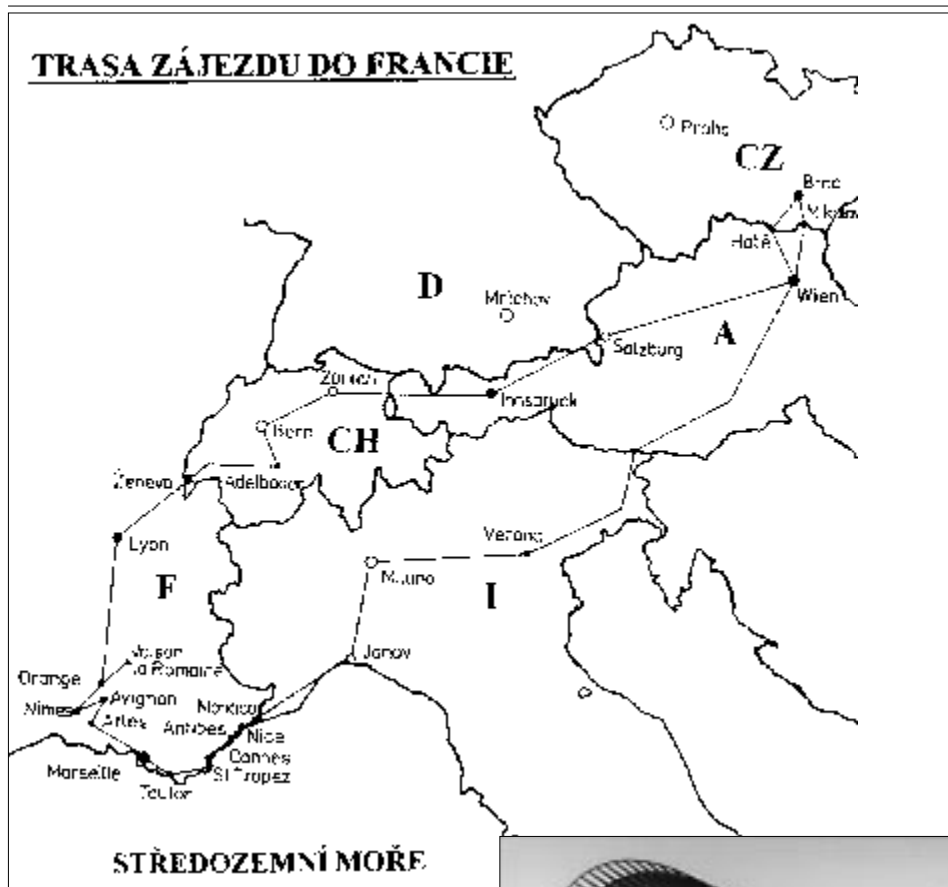
VÝSLEDKY MUŽI	VÝSLEDKY ŽENY	VÝSLEDKY MIX
1. PřF MU Brno	1. PřF MU Brno	1. FF + PřF MU Brno absol.
2. ÚTK PdF MU Brno	2. FT ve Zlíně	2. FS
3. FS I. VUT v Brně	3. VUT v Brně	3. FS + FCH
4. VFU v Brně	4. VFU v Brně	4. FT ve Zlíně "L"
5. FT ve Zlíně	5. FF MU Brno	5. FF ve Zlíně "Q"
6. FS II. VUT v Brně	6. FS VUT v Brně	

Ve třech dnech volejbalového maratónu bojovalo o každý míč 120 volejbalistů a volejbalistek.

Dokázali, že se tradiční vysokoškolský sport začíná vracet na akademickou půdu.

*RNDr. Hana Lepková
ředitelka turnaje*

PROVENCE 1997

Stalo se národním sportem, že dlouho před ranním kuropěním začínají naše výlety do zemí, o kterých jsme si ještě před pár lety mohli nechat jenom zdát. A třebaže jsme s mou ženou k odjezdu autobusu spěchali, dorazili jsme, ač neradi, jako poslední. Jeho pasažéři, učitelé a zaměstnanci Fakulty architektury si mohli spokojeně oddechnout. Konečně jsme byli všichni a mohli vyrazit. Byly před námi více než čtyři tisíce kilometrů, sedm dnů cestování a cílem jiho-francouzská Provence.

Předtím ještě Rakousko s příjemnou zastávkou u Mondsee, návštěva kouzelného Innsbrucku a už za tmy nocleh ve švýcarském Adelbodu. Až teprve ráno jsme zjistili, kam jsme to vlastně přijeli. Oblázilo nás teplé sluníčko a pohádkový až kýčovitý výhled na skalnaté hory s vizuálně jednotnou zástavbou horského městečka. A protože na zájezdech bývá tak málo času, žádné velké rozhlížení a honem dále, do Ženevy. Nechme stranou zdejší turistické zajímavosti a podívejme se blíže na jeden "činžák". Dům v ženevské čtvrti Les Grottes, postavený v polovině osmdesátých let, v nás evokuje vzpomínku na dílo geniálního Antonia Gaudího. Stavitelem byl Švýcar Christian Hunziker, architekt–samouk. Sedmipodlažní bizarní budova s dvašedesáti byty se ve své podstatě vymyká architektonickým normám. Přesto je to stavba příjemná, nabitá nápady, plná fantazie a překvapení. Onen atribut zvláštnosti způsobil, že má řadu obdivovatelů, ale i kritiků.

Lyon – centrální hala nádraží

Ze Ženevy na francouzskou půdu už je to jen skok. Po třech hodinách cesty prožíváme nečekané překvapení: vždyť to muselo být ještě před krátkou chvílí, kdy došel na zemi, škoda, že jsme neviděli, jak přistává, ještě má roztažená křídla, protažený krk a skloněnou hlavu, opatrně se k němu přibližujeme, abychom jej snad nevyplašili a on zamával křídly a odletěl. Tak sugestivně, s fyziologicky přesvědčivými znaky dravce na nás zapůsobila centrální hala nádraží v Lyonu. Jejím tvůrci Santiagu Calatravi se z oceli a skla podařilo vymodelovat skvělé dílo.

J sme v Orange, měste nabitém antickými památkami. V amfiteátru jeden z našich odvážnějších kolegů sklídl potlesk na otevřené scéně, když ve snaze otestovat jeho akustiku zapěl pár árií, které vyvolil z paměti svého ochotnického mládí.

Zajímavým, ono je na cestách zajímavé vlastně všechno, ale přesto, poutavým městem je pro architektky Nimes. Koloseum bylo sice kvůli chystané koridě

zavřené, třeba někdy příště, a tak jsme zašli na náměstí Place de la maison Carrée. Tady najdete něco mimořádného. Na poměrně malé ploše naproti sobě vyrostly dvě naprosto odlišné stavby. Kamenný sloupový chrám, považovaný za jednu z nejkrásnějších stavebních uměleckých památek na území římského impéria, a moderní budova galerie s prosklenými plochami a portikem ze subtilní ocelové konstrukce. Je to setkávání časů, stavebních technologií, různých pohledů a přístupů k formování hmoty. Jméno stavitele starověké památky už před staletími uvízlo v zapomnění, autorem novostavby je proslulý Brit, sir Norman Foster.

Ze soudobé tvorby nás v Nimes upoutala ještě jedna pozoruhodná stavba – sociální bydlení Nemausus od Jeana Nouvella. Jedná se o racionální, z hlediska použitých materiálů – kov a beton, "chladnou" až "nepříjemně chladnou" hmotu. Snad bylo záměrem architekta vytvořit uživatelům bytů takové prostředí, které by je nutilo, aby tuto adresu považovali jen za krátkodobé životní provizorium, které se budou snažit co nejdříve opustit. Jestli toto byl skutečný architektův záměr, tak se mu to podařilo dokonale.

Nedaleko Nimes byla další zastávka u slavného římského akvaduktu nazývaného podle řeky Gard, kterou překlenuje. Stavba pochází z konce 1. století př. n. l. Ze vzdálenosti 50 km přiváděla vodu do Nimes. Průzračná voda řeky Gard nečekaně a neodolatelně lákala ke koupeli, a tak často bez plavek, jen tak nebo

Nimes – sociální bydlení

alespoň ve spodním prádle jsme okusili slast pozdně letního koupání.

Zážitkem byla i návštěva Avignonu, který byl po více jak sto let (1309 až 1417) centrem římskokatolické církve a sídlem šesti papežů a vzdoropapežů. Nejvýznačnější stavbou je papežský palác, stavěný jako pevnost. Na palác navazuje chrám Notre Dame des Doms s románskou lodí. Známým a opěvovaným je most přes Rhonu, který spojoval Avignon s Novým městem. Od 17. století je v troskách, když zůstaly zachovány pouze čtyři oblouky.

Mrtvým městem je nazýváno Baux-de-Provence. V rozsáhlých ruinách v minulosti zde nalézalo domov až šest tisíc obyvatel. Dnes jen díky kvetoucímu cestovnímu ruchu, který ročně z celého světa přiláká na půldruhého milionu turistů, jich tady žije kolem čtyř set. Monumentální zástavba se vypíná na strmém vápencovém ostrohu, ze kterého se otevírá daleký výhled po kraji. V okolí se těžila a stále těží hliníková

ruda, která je podle tohoto místa nazývána bauxitem. Kraj je známý také vinohradnictvím, jehož produkty jsme ve skalním sklepě také okusili.

Pokračovali jsme po dolní Rhoně do Arles, založeného Řeky již v 6. stol. př. n. l. Město má po Nimes druhý nejlépe zachovaný amfiteátr, který mohl pojmout až dvacet tisíc diváků. Působivý je románský kostel sv. Trofima z 9. stol., kde jsou v jedné z kaplí uloženy relikvie s ostatky téměř třiceti svatých.

V deltě řeky Rhony nás vítá na slunce bohatá přímořská rovina, kraj Camargue. V čase téměř neprostupných bažinách naleznete přepestroutu paletu rostlin a živočichů. Dokonce se tady pěstuje rýže a je jí tolik, že téměř stačí pokrýt spotřebu celé Francie. Viděli jsme pro kraj tolik cha-

rakteristická stáda pasoucích se polodivokých koní. Chová se tu také černý skot s lyrovitými rohy. Statní býci, kteří už pouhým vzezřením vyvolávají úctu, jsou odchytáváni pro tradiční provensálskou koridu.

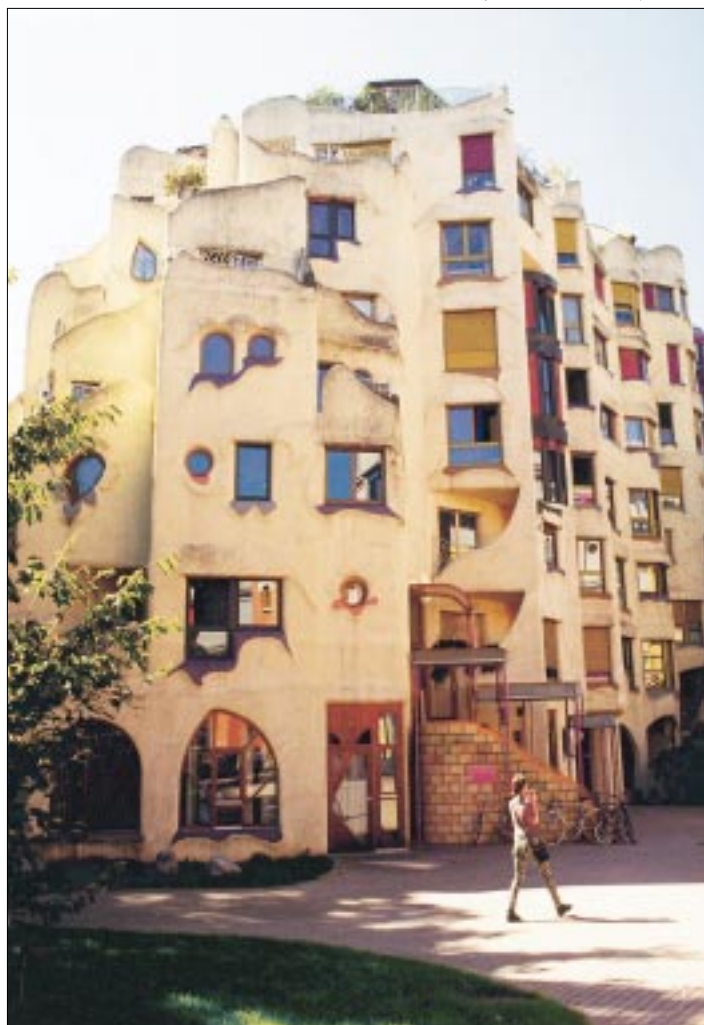
Následující zastávkou byl opevněný středověký Aigues Mortes. Město v zasolené bažinaté nížině delty Rhony

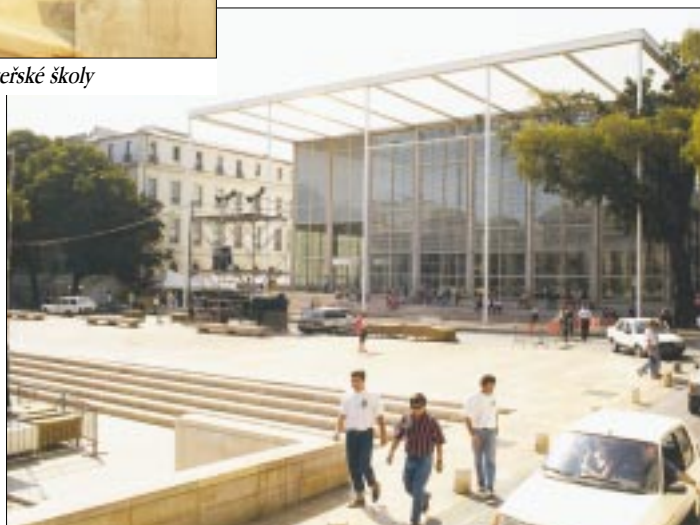
Marseille – střecha obytného domu s objektem mateřské školy

Přesto, že Marseille není bohatá na stavební památky, nalézá se zde moderní stavba, kterou najdete snad v každé učebnici architektury – obytná budova od slavného Le Corbusiera. Dům je obydlen, a tak se nám nepodařilo vstoupit do některého z mezonetových bytů. Výtahem jsme však vyjeli na střechu, na které nás překvapila zajímavá zástavba. Máte tady pocit, jako byste se ocitli na malém sídlišti, kompletně vybaveném komunikacemi a domy, které vytvářely komplex mateřské školy. Z celého souboru je dnes v provozu pouze tělocvična, která slouží jako fitness centrum. Tatam je také původně navržená obytná střešní zahrada s bujnou vegetací. Údržba této obrovské zelené plochy v tak teplém kraji by byla jistě ekonomickým i provozním problémem. Přesto neobvykle formovaná, všude přítomná betonová hmota je i tak velmi zajímavá.

Cestujeme po Azurovém pobřeží. Koupel v mělké vodě v Saint-Tropez vyvolává až úsměvné situace.

Ženeva – obytný dům

Nimes – galerie

s jedinečně zachovalými středověkými hradbami. Nezadržitelně se blížíme k moři, k největšímu obchodnímu přístavu Francie a Středozemního moře – Marseille.

Vyplováme na blízky ostrůvek s pevností Chateau d'If, proslavený Dumasovým Hrabětem Monte Christo. Po návratu do přístavu vystupujeme vysoko nad město k chrámu Notre-Dame-de-la-Garde, místa se širokým výhledem na přístav a moře.

Luxusní hotely a penziony, pláže, vzrostlé palmy, to je Cannes. V blízkosti festivalového paláce procházíme po světoznámém chodníku s podpisy a otištěnými dlaněmi hvězd stříbrného plátna.

V Antibes, evropském středisku květinářství navštívíme Musée Grimaldi. V letech 1946 až 1947 zde žil a tvořil Pablo Picasso, který tu zanechal bohatou kolekci maleb, kreseb, olejů a keramiky.

Přes Nice jedeme do Monaca. Ležérnost a šedé fasády na francouzských domech vystřídal až přehnaně upravený vzhled monděnních staveb druhého nejmenšího státu na světě. Nasáváme atmosféru bohatého knížectví, víceméně lenošíme a čekáme na uplynutí povinných osmi hodin nucené přestávky rezervované k odpočinku řidičů. O půlnoci nasedáme do autobusu, abychom za dlouhých dvacet jedna hodin byli zase doma.

Josef Chybík, FA VUT Brno, ústav stavitelství

